

Lainsäädäntösanasto

Lainsäädäntösanastoon on koottu keskeisiä lakikielen termejä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi ja lakikielen ilmaisuja suomeksi ja englanniksi.

Sanasto sisältää

- sanasto-osuuden, jossa termit ovat suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi;
- lakifraasien listan, jossa suomenkielisille ilmaisuille annetaan suositeltavat englanninkieliset käännökset;
- mainintoja lähteistä ja hyödyllisistä linkeistä
- hakemiston, jossa on kaikki sanastosta löytyvät termit ja fraasit ja jossa hakusanat ovat linkkejä kyseiseen kohtaan sanastossa.

Sanaston tarkoituksena on tukea Suomen lainsäädäntöä suomesta tai ruotsista englanniksi kääntävien työtä ja yhtenäistää käännöksiä ja terminologian käyttöä. Sanaston termejä ja linjauksia suositellaan käytettäväksi säädöskäännöksissä, koska ne on valittu perusteellisen selvityksen tuloksena.

On kuitenkin huomattava, että Suomen lainsäädännön viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi ja että vieraskieliset säädöskäännökset ovat luonteeltaan epävirallisia. Kaikkia saatavilla olevia vieraskielisiä käännöksiä (esim. Finlexissä) ei aina myöskään ole huolellisesti tarkastettu sisällön tai kielellisten ratkaisujen osalta.

Lainsäädäntösanastoa on laadittu eri vaiheissa. Lainsäädäntösanaston ensimmäinen, noin 70 hakusanaa sisältänyt versio ilmestyi vuonna 2002 oikeusministeriön johtamana hankkeena. Sanastoa on sen jälkeen tarkistettu ja laajennettu valtioneuvoston kanslian käännös- ja kielitoimialalla. Vuonna 2017 sanastoon lisättiin suuri määrä lainsäädännössä käytettyjä ilmaisuja. Vuosina 2021, 2023 ja 2025 sanastoon on tehty joitakin lisäyksiä, poistoja tai käännösvastineiden muutoksia. Sanastossa on nyt yhteensä noin 300 termiä tai fraasia, ja sanaston päivittäminen jatkuu.

Viimeisimmän, vuoden 2025 päivityksen uudet ja muuttuneet termit luetellaan sanaston alussa. Vuonna 2023 tehdyt lisäykset ja muutokset liittyivät erityisesti muutoksenhakuun ja salassapitovelvollisuuteen. Jo aiemmin sanastossa tehtiin merkittävä uusi muutoksenhakuun (request for review) liittyvien englanninkielisiä termien linjaus. Silloin katsottiin tarpeelliseksi valita eri muutoksenhakekeinojen eli oikaisuvaatimuksen ja valituksen termit siten, että niistä itsestään jo näkyy, onko kyse muutoksenhausta hallintoteitse (oikaisuvaatimus - request of administrative review) vai tuomioistuinteitse (valitus - request for judicial review; appeal). Appeal-vastine on myös edelleen käytössä valituksen ja valittaa-verbin käännöksissä, mutta sitä ei tule käyttää yläkäsitteen muutoksenhaku käännöksenä. Nämä terminlinjaukset näkyvät myös yhdyssanoissa ja fraaseissa (kuten saa hakea muutosta/saa hakea muutosta

valittamalla/valittaa), joista löytää hyviä käyttöesimerkkejä hallintolain (434/2003) ja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) huolella tarkastetuista englanninkielisistä käännöksistä Finlexistä.

Säädöstekstien kääntäjille suositellaan tutustumista myös [Säädösten kääntäminen englanniksi ja valtiosopimusten suomentaminen](#) -oppaaseen, josta löytyy monia hyödyllisiä neuvoja.

Ruotsinkielistä lakikieltä ohjaa erillinen opas [Svenskt lagspråk i Finland](#), joka on päivitetty vuonna 2023. Lainsäädäntösanastossa on pyritty noudattamaan oppaan ja muiden valtioneuvostossa annettujen suositusten linjauksia.

Lainsäädäntösanastoon liittyviä kysymyksiä ja kommentteja voi lähettää osoitteeseen [termineuvonta.vnk\(at\)gov.fi](mailto:termineuvonta.vnk(at)gov.fi).

Sisällys

Lainsäädäntösanaston termit fi-sv-en	4
Lakifraaseja suomeksi ja englanniksi	56
Lähteitä ja hyödyllisiä linkkejä	78
Termien ja fraasien hakemisto	79

Sanaston päivityksessä 26.11.2025 lisätyt tai muokatut termit ja fraasit (42 kpl):

- esittelijä
- esityksen pääasiallinen sisältö
- hallituksen esitys
- huoltaja
- ilman pakottavaa syytä
- jollei x:stä muuta johdu
- keskeyttämishuolto
- kiireellisesti; kiireellisenä
- kiireellisistä pakottavista syistä
- lain soveltamisala
- lain tarkoitus
- lain tavoite
- lainvalmisteluprosessi
- liite
- lisätään lakiin siitä lailla xxx/20xx kumotun momentin y tilalle uusi momentti z seuraavasti:
- mainittu
- muista pakottavista syistä
- mukaisesti
- muutetaan momentti y sellaisena kuin se on laissa xxx/20xx seuraavasti:
- muutoksenhakuviranomainen
- muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen
- nopeutettu lainsäätämisyjärjestys
- noudattaminen
- pakottavasta syystä
- poiketen
- salassapitosäätöjen estämättä
- salassapitovelvollisuus
- sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään
- siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään
- säännökset ja määräykset
- säätää
- tarkemmat säännökset
- teettämishuolto
- täytäntöönpano
- uhkasakko
- valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta
- virkamies
- voimaansaattaminen
- x:n esittelystä
- x:n esityksestä
- x:n säännöksiä (y:stä) sovelletaan (z:aan)
- x-ministeriön asetuksella tarkemmin säädettävällä tavalla

Lainsäädäntösanaston termit fi-sv-en

(päivitetty 26.11.2025)

**

alaikäinen

sv minderårig

en minor

en underage person

en person who is underage

**

alakohta

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) alakohta; (sv) stycke, led; (en) subparagraph, point. Kun käsite esiintyy EU-kontekstissa, sen ruotsin- ja englanninkielinen vastine on tarkistettava tapauskohtaisesti (esim. SLAF: Artiklarnas uppbyggnad https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79143/Slaf2017_low.pdf?sequence=1 ja EU-säädösten rakenne: <http://publications.europa.eu/code/fi/fi-120000.htm>).

Huom. myös *liitteen* alakohta

Katso myös: *liite*

sv underpunkt

Katso myös: *bilaga*

en subparagraph

Katso myös: *annex*

**

alemmanasteinen lainsäädäntö

Katso myös: *alemmanasteinen säädös*

sv lagstiftning på lägre nivå

Katso myös: *författning på lägre nivå*

en subordinate legislation

Katso myös: *subordinate statute*

**

alemmanasteinen säädös

Lisätieto: Myös alemman asteinen säädös ja alemman tasoinen säädös viittaavat samaan käsitteeseen ja käännetään samoilla vastineilla.

Katso myös: *asetus, laki, säädös, alemmanasteinen lainsäädäntö*

sv författning på lägre nivå

Katso myös: *förordning, lag (1), författning, lagstiftning på lägre nivå*

en subordinate statute

Katso myös: *decree, act, statute, enactment, subordinate legislation*

**

antaa asetus

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) antaa asetus; (sv) anta en förordning; (en) adopt a regulation
Asetuksen osalta käytetään issue-verbiä, koska asetuksilla ei ole erikseen hyväksymisvaihetta kuten laeilla.

Katso myös: *antaa laki*

sv *utfärda en förordning*

Katso myös: *utfärda en lag*

en *issue a decree*

Katso myös: *adopt an act*

**

antaa laki

Lisätieto: Viittaa lain hyväksymisvaiheeseen. Laki on annettu, kun tasavallan presidentti on vahvistanut sen.

Esimerkki: fi: Annettu Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 2009.
sv: Given i Helsingfors den 20 oktober 2009.
(Huom. Tässä yhteydessä "given", muutoin "utfärdad".)
en: Adopted in Helsinki on 20 October 2009.

Katso myös: *antaa asetus, hyväksyä laki, vahvistaa laki*

sv *utfärda en lag*

Katso myös: *utfärda en förordning, anta en lag, godkänna ett lagförslag, stadfästa en lag*

en *adopt an act*

Katso myös: *issue a decree, pass a bill, approve a bill*

**

asetus

Lisätieto: Lakia alemman asteinen *säädös*, jonka antaa tasavallan presidentti, valtioneuvosto tai ministeriö *perustuslaissa* tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Jos asetuksen antajasta ei ole erikseen säädetty, sen antaa valtioneuvosto. Uusi perustuslaki edellyttää, että asetuksen antava taho mainitaan lakitekstissä: ...annetaan *tasavallan presidentin / valtioneuvoston / ministeriön asetuksella*. Tällöin Ruotsin kielessä käytetään epämääräistä muotoa: ... utfärdas genom *förordning av republikens president / statsrådet / x ministeriet*.

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) asetus; (sv) förordning; (en) regulation

Esimerkki: fi: Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa *valtioneuvoston asetuksella*.
sv: Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom *förordning av statsrådet*.
en: Further provisions on the implementation of the present Act may be given by *government decree*.

Katso myös: *ministeriön asetus, valtioneuvoston asetus*

sv *förordning*

Katso myös: *statsrådets förordning, förordning av statsrådet*

en decree

Lisätieto: Asetuksen nimikkeessä Decree kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, samoin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ...the present Decree. Englanninkielisen sanan decree yksi merkitys on tuomio tai tuomioistuimen määräys, mutta se voi joissakin maissa myös tarkoittaa esim. valtionpäämiehen antamaa määräystä, joka ei edellytä kansanedustuslaitoksen käsittelyä. Decree on tietoisesti valittu Suomen asetuksen vastineeksi sen yleiskielen merkityksen mukaisesti (an edict, law, etc., made by someone in authority), koska asetukset on Suomen oikeusjärjestelmälle ominainen hierarkkisesti lakia alemmanasteinen säädös, jolle ei ole täsmällistä vastinetta englannin kielessä.

Katso myös: *government decree*

**

asianosainen

sv part

sv sakägare

Lisätieto: Används framför allt i lagstiftningen om fastighetsbildning och fastighetsförrättningar.

en party

en party concerned

**

edellyttäen, että

sillä edellytyksellä, että

sv förutsatt att

sv under förutsättning att

sv på villkor att

en subject to the provision that

en provided that

**

edunvalvoja

sv intressebevakare

Lisätieto: Huom. aikaisemmin: holhooja = förmyndare

en guardian

**

erinäiset säännökset

sv särskilda bestämmelser

en miscellaneous provisions

**

erivapaus

vapautus jostakin

Esimerkki: fi: Sopimus eräiden kummankin sopimuspuolen kansalaisuuden omaavien henkilöiden vapauttamisesta sotilaallisista velvollisuuksista.
sv: Överenskommelse om befriande från militära förpliktelser av vissa personer, som äga båda de fördragsslutande parternas medborgarskap.
en: Convention on exemption from military obligations of persons possessing the nationality of both the contracting parties.

Katso myös: *erivapaus (jostakin vaatimuksesta)*

sv befriande från

Katso myös: *dispens (från ett krav)*

en exemption from

Katso myös: *dispensation (from a requirement)*

**

erivapaus (jostakin vaatimuksesta)

Esimerkki: fi: Valtioneuvosto voi myöntää erivapauden lailla säädetystä kielitaitoa koskevasta kelpoisuusvaatimuksesta, jollei laissa toisin säädetä.
sv: Statsrådet kan bevilja dispens från språkkunskapskrav som ställs i lag, om inte något annat föreskrivs i lag.
en: The Government may grant a dispensation from a requirement provided in an Act regarding knowledge of languages, unless otherwise provided by law.

Katso myös: *erivapaus, vapautus jostakin*

sv dispens (från ett krav)

Katso myös: *befriande från*

en dispensation (from a requirement)

Katso myös: *exemption from sth*

**

eriävä mielipide

Lisätieto: Kanta, jonka toimielimen jäsen tai asian esittelijä ilmoittaa pöytäkirjaan ollessaan eri mieltä päätöksestä. Eriävän mielipiteen ilmoittaminen vapauttaa toimielimen jäsenen tai asian esittelijän päätöksen oikeudellisesta vastuusta.

Esimerkki: fi: jättää / ilmoittaa / esittää eriävä mielipide
sv: anteckna / anmäla / framföra avvikande mening; reservera sig
en: to submit / issue / enter / deliver / record a dissenting opinion.

sv avvikande mening

Lisätieto: När det gäller domstolar, används också skiljaktig mening.

sv reservation

en dissenting opinion

Lisätieto: Huom. Englanniksi myös minority opinion esimerkiksi komitea- ja valiokuntatyössä, jossa tällä vastineella tarkoitetaan vähemmistön jääneiden näkemyksiä.

**

esittelijä

Lisätieto: Huomaa myös:
fi: esittelevä ministeri
sv: föredragande minister
en: presenting minister

sv föredragande

en presenting official

**

estämättä

Lisätieto: Sanoja estämättä ja huolimatta käytetään säädösteksteissä eri tavoin. Sanaa huolimatta käytetään esim. seuraavanlaisissa ilmaisuissa: muutoksenhausta/yrityksistä/kehotuksesta/kiellosta huolimatta. Sanaa estämättä puolestaan käytetään silloin kun jokin on mahdollista tietyn säännöksen määräyksistä riippumatta.

Esimerkki: fi: tämän lain säännösten estämättä
sv: trots bestämmelserna i denna lag / oberoende av bestämmelserna i denna lag

fi: ...sen estämättä, mitä 3 §:ssä säädetään.
sv: ...oberoende av vad som föreskrivs i 3 §.
en: ...notwithstanding the provisions of section 3.

Katso myös: *huolimatta*

sv trots

sv oberoende av

en notwithstanding

en regardless of hylättävä

**

hallinnollinen pakkokeino

Katso myös: *hallintopakko, uhkasakko, teettämishukka, keskeyttämishukka*

sv administrativt tvångsmedel

Katso myös: *administrativt tvång, förvaltningstvång, vite, hot om tvångsutförande, hot om avbrytande*

en administrative enforcement measure

Katso myös: *administrative enforcement, conditional fine, conditional enforcement of performance, conditional enforcement of suspension*

en administrative coercive measure

**

hallintopakko

Katso myös: *hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, teettämishukka, keskeyttämishukka*

sv administrativt tvång

Katso myös: *administrativt tvångsmedel, vite, hot om tvångsutförande, hot om avbrytande*

sv förvaltningstvång

en administrative enforcement

Katso myös: *administrative enforcement measure, administrative coercive measure, conditional fine, conditional enforcement of performance, conditional enforcement of suspension*

**

hallituksen esitys

Lisätieto: Hallituksen esitys esitellään tasavallan presidentille, minkä jälkeen se annetaan eduskunnalle. Esitys voi sisältää yhden tai useampia *lakiehdotuksia*, ja lisäksi se sisältää *perustelut* ja tarvittaessa *liitteitä*.

Esimerkki: fi: hallituksen esitys laiksi x:stä
en: government proposal for an act on x (vasta ehdotetun lain nimi pienin alkukirjaimin)

fi: hallituksen esitys laiksi x:stä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
en: government proposal for an act on x and certain related acts

fi: hallituksen esitys x-lain muuttamisesta
en: government proposal for amending the Act on X (jo olemassa olevan lain nimi isoin alkukirjaimin)

fi: ehdotus hallituksen esitykseksi
en: draft government proposal (ei: proposal for a government proposal)

sv regeringens proposition

sv regeringsproposition

en government proposal

Lisätieto: Sana "government" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

**

harkinnanvarainen

Katso myös: *harkinta, harkintavalta*

sv beroende på prövning

sv beroende av prövning

sv efter prövning

Katso myös: *prövningsrätt*

en discretionary

Katso myös: *discretion, discretionary power, discretionary powers*

**

harkinta

harkintavalta

Lisätieto: Huom. Kontekstissa Euroopan ihmisoikeustuomioistuin:
fi: harkintavalta
sv: skönsmässig bedömning
en: margin of appreciation

Katso myös: *harkinnanvarainen*

sv *prövningsrätt*

Katso myös: *beroende på prövning, beroende av prövning*

en *discretion*

Katso myös: *discretionary*

en *discretionary power*

en *discretionary powers*

**

huolimatta

Lisätieto: Sanoja huolimatta ja estämättä käytetään säädösteksteissä eri tavoin. Sanaa huolimatta käytetään esim. seuraavanlaisissa ilmaisuissa: muutoksenhausta/yrityksistä/kehotuksesta/kiellosta huolimatta. Sanaa estämättä puolestaan käytetään silloin kun jokin on mahdollista tietyn säännöksen määräyksistä riippumatta.

Esimerkki: fi: päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta
sv: beslutet får verkställas trots ändringssökande

fi: ...päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei hallintotuomioistuim toisin määrää.

sv: ...beslut ska iakttas trots att ändring söks, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

en: ... decision shall be complied with regardless of a request for a review unless otherwise ordered by the administrative court.

Katso myös: *estämättä*

sv *trots*

en *regardless of*

**

huoltaja

sv *vårdnadshavare*

en *person who has custody of a child*

en *person who has custody of a minor*

Lisätieto: Huoltaja käännetään ensisijaisesti vastineella person who has custody of a child/of a minor, mutta tiiviisti toistuesssa rakennetta voi olla hankala käyttää. Custodian voi silloin olla sallittava käänнос, mutta ei ilman selittävää mainintaa tai käyttöyhteyttä esim. The parents of a child or other persons who have been awarded custody of a child are the custodians of the child. Ilmaisui lapsen/oppilaan vanhempi, huoltaja tai edunvalvoja käännetään ensisijaisesti ilmaisulla parent, other person who has been awarded custody of the child/student or guardian.

**

hyväksyä laki

Katso myös: *antaa laki, vahvistaa laki*

hyväksyä lakiehdotus

sv anta en lag

Katso myös: *utfärda en lag, stadfästa en lag*

sv godkänna ett lagförslag

en pass a bill

Lisätieto: Lakiehdotuksesta (*bill*) tulee laki (*act*) vasta sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Tästä syystä laista on suositeltavaa käyttää hyväksymisvaiheen osalta vastinetta bill.

Katso myös: *adopt an act, approve a bill*

**

johtosääntö

Katso myös: *ohjesääntö, työjärjestys*

sv instruktion

Katso myös: *reglemente, arbetsordning*

en rules of procedure

Katso myös: *ohjesääntö, työjärjestys*

en by-laws hylättävä

en official regulations hylättävä

**

julkinen kuulutus

kuulutus

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: antaa / julkaista kuulutus
sv: utfärda / publicera en kungörelse
en: to issue / give / post a public notice
Esimerkki 2:
fi: ...viranomaisen tulee julkisella kuulutuksella ilmoittaa ...
sv: ...myndigheten ska genom en offentlig kungörelse meddela...
en: ...the authorities must issue a public notice notifying xx of yy

sv offentlig kungörelse

en public notice

en public announcement hylättävä

Lisätieto: Public announcement on yleiskielen ilmaus ja tarkoittaa lähinnä ilmoitusta ja tiedotusta.

**

julkisoikeudellinen

Esimerkki: Esimerkkejä:
fi: julkisoikeudellinen yhteisö
sv: offentligrättsligt samfund
en: body governed by public law

fi: julkisoikeudellinen yhdistys
sv: offentligrättslig förening
en: association governed by public law

fi: julkisoikeudellinen laitos
sv: offentligrättslig inrättning
en: institution governed by public law

sv offentligrättslig

en governed by public law

**

keskeyttämisuhka

Huomautus: Keskeyttämisuhka asetetaan (impose conditional enforcement of suspension / issue notice of enforced suspension) määräämällä päävelvoite noudatettavaksi uhalla, että työnteko tai muu toiminta keskeytetään taikka laitteen tai muun esineen käyttö estetään. Uhka toteutuu, jos uhan kohde ei noudata uhkaan liittyvää vaatimusta.

Katso myös: *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, teettämisuhka*

sv hot om avbrytande

Katso myös: *administrativt tvång, förvaltningstvång, administrativt tvångsmedel, vite, hot om tvångsutförande*

en conditional enforcement of suspension

en notice of enforced suspension

Katso myös: *administrative enforcement, administrative enforcement measure, conditional fine, conditional enforcement of performance*

**

kohta

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) kohta; (sv) punkt, stycke; (en) paragraph. Kun käsite esiintyy EU-kontekstissa, sen ruotsinkielinen vastine on tarkistettava tapauskohtaisesti (esim. SLAF: Artiklarnas uppbyggnad https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79143/Slaf2017_low.pdf?sequence=1 ja EU-säädösten rakenne: <http://publications.europa.eu/code/fi/fi-120000.htm>).

Huom. myös *liitteen* kohta

Katso myös: *liite*

sv punkt

Katso myös: *bilaga*

en paragraph

Katso myös: *annex*

**

kumoaminen

sv upphävande

en repeal

**

kumota

Esimerkki: fi: Tällä lailla kumotaan 1 päivänä tammikuuta 1975 annettu laki X:stä (N/1975) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.
sv: Genom denna lag upphävs lagen (av) den 1 januari 1975 om X (N/1975) jämte ändringar.
en: This Act repeals the Act of 1 January 1975 on X (N/1975), as amended.

sv upphäva

en repeal

Lisätieto: Kun lain loppumääräyksissä viitataan aiemmin annettuun lakiin, joka uudella lailla kumotaan, se voidaan kääntää englanniksi "Act of 30 November 2009".

**

laillisuusvalvonta

Huomautus: Suomen perustuslaissa säädetään, että kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Perustuslain 68 §:n mukaisesti kukin ministeriö vastaa toimialallaan hallinnon asianmukaisesta toiminnasta. Hallinnon lainalaisuuden periaate edellyttää myös viranomaistoiminnan lainmukaisuuden valvontaa.

laillisuuden valvonta

oikeudellinen valvonta yleiskielessä

Huomautus: Oikeudellisella valvonnalla varmistetaan ministerin virkatoimien lainmukaisuus. Suomen ylimmät laillisuusvalvojat ovat tasavallan presidentin nimittämä oikeuskansleri ja eduskunnan valitsema eduskunnan oikeusasiamies. Eduskunnan varsinainen laillisuusvalvonta kohdistuu hallituksen jäsenten toiminnan lainmukaisuuteen. [Eduskunta, "Oikeudellinen valvonta", https://www.eduskunta.fi/FI/hallituksenv Alvonta/Sivut/oikeudellinen_valvonta.aspx (1.12.2016)]

sv laglighetskontroll

sv laglighetsövervakning

en oversight of legality

**

laiminlyödä

lyödä laimin

Katso myös: esimerkkilauseita *laiminlyönnin* kohdalta

sv försumma

Katso myös: *försummelse, underlåtelse, åsidosättande*

sv underlåta

sv åsidosätta

en fail

Esimerkki: fail to do something; fail to take action

Katso myös: *failure (to observe / to act / to comply with etc.), negligence*

en neglect

en omit

Lisätieto: Erityisesti rikoslain kontekstissa laiminlyödä-verbin vastine on omit ja laiminlyönnin vastine omission, koska tuottamuksen vastine on rikoslaissa negligence.

**

laiminlyönti

Lisätieto: 1: Maksun laiminlyönti on "default of payment".
2: Monissa yhteyksissä suomenkielinen substantiivirakenne voidaan englanniksi kääntää verbillä ja päinvastoin.

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: Maksuohjelman laiminlyönnin seuraamukset
sv: Påföljder av att betalningsprogrammet *försummas*
en: Consequences of a failure to observe the payment schedule

Esimerkki 2:
fi: Valmistaja *laiminlyö* velvollisuuksiaan, jos ...
sv: Tillverkaren är försumlig, om ...
en: There is negligence on the part of the producer, if ...

Esimerkki 3:
fi: Laiminlyönnistä aiheutuvat taloudelliset seuraamukset
sv: Ekonomiska påföljder vid försummelse
en: Pecuniary sanctions due to neglect

Esimerkki 4:
fi: Jos joku *lyö laimin* tämän lain nojalla annettujen säännösten noudattamisen, ...
sv: Den som *underlåter* att följa bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag, ...
en: Should anyone fail to observe the provisions issued under this Act, ...

Esimerkki 5:
fi: Jos operaattori *laiminlyö* velvollisuutensa...
sv: Om operatören *underlåter* att fullgöra sin skyldighet...
en: If an operator *neglects* his or her duty to...

Katso myös: *laiminlyödä*

sv försummelse

Katso myös: *försumma, underlåta, åsidosätta*

sv underlåtelse

sv åsidosättande

en failure (to observe / to act / to comply with etc.)

Katso myös: *fail* (to do something / to take action), *neglect*

en negligence

en neglect

en omission

Lisätieto: Erityisesti rikoslain kontekstissa laiminlyönnin vastine on omission, koska tuottamuksen vastine on negligence.

**

lainmuutos

Katso myös: *muuttaa laki*

sv *ändring*

Katso myös: *ändra en lag, revidera en lag, se över en lag*

en *amendment*

Katso myös: *amend an act*

**

lainsäädännön alaan kuuluva määräys

Esimerkki: fi: Eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen. Eduskunnan hyväksyminen vaaditaan myös tällaisen velvoitteen irtisanomiseen.

sv: Riksdagens godkännande krävs för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande. Riksdagens godkännande krävs också för uppsägning av en sådan förpliktelse.

en: The acceptance of the Parliament is required for such treaties and other international obligations that contain provisions of a legislative nature, are otherwise significant, or otherwise require approval by the Parliament under this Constitution. The acceptance of the Parliament is required also for the denouncement of such obligations.

sv *bestämmelse som hör till området för lagstiftningen*

en *provision of a legislative nature*

**

lainsäädäntö

Lisätieto: Ilmaisulla "lainsäädäntö" tarkoitetaan voimassa olevaa oikeussääntöjärjestelmää eli lakien ja muiden säädösten muodostamaa kokonaisuutta. Säädökset ovat kirjoitettuja oikeussääntöjä, ja ne julkaistaan suomen ja ruotsin kielellä *Suomen säädöskokoelmassa (Finlands författningssamling)*.

sv *lagstiftning*

en *legislation*

**

lainsäädäntösuunnitelma

sv *lagstiftningsplan*

en *legislative plan*

**

laintarkastus

Lisätieto: Laintarkastuksessa kiinnitetään huomiota erityisesti siihen, että säädösehdotus on sanonnaltaan virheetön, ymmärrettävä, täsmällinen ja johdonmukainen sekä siihen että suomenkielinen ja ruotsinkielinen teksti ovat asiallisesti samansisältöiset.

sv laggranskning

en legislative editing

en legal revision

**

lainvalmistelu

sv lagberedning

en law drafting

en legislative drafting

en bill drafting

**

lainvalmisteluprosessi

Huomautus: Lainvalmisteluprosessiin, joka alkaa aloitteesta, kuuluu lainvalmistelu eri vaiheineen, lain säätäminen (käsittely valtioneuvostossa ja eduskunnassa, lain vahvistaminen ja voimaantulo) sekä täytäntöönpano ja seuranta.

sv lagberedningsprocess

en legislative procedure

**

lainvoimainen

Katso myös: *saada lainvoima*

sv lagakraftvunnen

Katso myös: *vinna laga kraft*

en final

Katso myös: *become final*

en legally valid

en have legal force

Kielioppi: *verbi*

en have force of law

Kielioppi: *verbi*

Lisätieto: Esimerkiksi lainvoimainen päätös käännetään kansainvälisissä yhteyksissä usein final decision, lainvoima finality ja saada lainvoima become final. Lainvoimalla tarkoitetaan, ettei kyseiseen ratkaisuun enää voida hakea muutosta. Ilmaisulla legally valid on myös merkitys oikeudellisesti pätevä.

**

laki (1)

Huomautus: Yksittäinen, eduskunnan hyväksymä ja tasavallan presidentin vahvistama säädös.
Lisätieto: Lakeja säättää eduskunta yhdessä tasavallan presidentin kanssa. *Hallituksen esitys* esitellään tasavallan presidentille, minkä jälkeen se annetaan eduskunnalle. Esitys voi sisältää yhden tai useampia *lakiehdotuksia*, ja lisäksi se sisältää *perustelut* ja tarvittaessa *liitteitä*. Laki voi myös syntyä kansanedustajan lakialoitteesta. Eduskunta *hyväksyy lain* eli esitykseen tai lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen. Jotta laki tulisi voimaan, tasavallan presidentin on *vahvistettava* se. Lain allekirjoittaa tasavallan presidentti ja varmentaa asianomainen ministeri, minkä jälkeen valtioneuvosto julkaisee sen *Suomen säädöskokoelmassa*. Laki on *annettu*, kun tasavallan presidentti on sen vahvistanut.

Katso myös: *laki (2)*

sv *lag (1)*

en *act*

Lisätieto: Lain nimikkeessä Act kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, ja samoin silloin, kun lain tekstissä viitataan kyseiseen lakiin, ...this Act.

en *Act of Parliament*

Lisätieto: Act of Parliament -vastinetta käytetään silloin, kun on tarpeen täsmentää, että kyseessä on laki (eikä esim. teko = act) tai sitä, millainen asema lailla on Suomen lainsäädäntöhierarkiassa. Act of Parliament kirjoitetaan aina isoin alkukirjaimin.

**

laki (2)

Huomautus: Oikeusjärjestys; sisältää kirjoitettujen oikeusnormien lisäksi myös muun voimassa olevan oikeuden.

Esimerkki: fi: Suomen laki
en: Finnish law, the law of Finland

fi: laissa säädetty
en: provided by law (huom. provided in this Act, jos tarkoitetaan tässä laissa)

Katso myös: *laki (1)*

sv *lag (2)*

en *law*

**

laki x-sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Lisätieto: Voimassa olevaan kirjoitettuun oikeuteen sisältyy kansallisen lainsäädännön lisäksi myös kansainvälisiä sopimuksia, jotka on saatettu asianmukaisesti voimaan. Kun sopimus edellyttää eduskunnan hyväksymistä siitä syystä, että se sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, nämä saatetaan voimaan eduskunnan hyväksymällä lailla. Sopimuksen lopullinen kansallinen voimaantulo edellyttää vielä koko sopimuksen voimaansaattamista, mikä tapahtuu tasavallan presidentin asetuksella, jossa myös säädetään em. lain voimaantulosta. Voimaansaattettujen kansainvälisten sopimusten tekstit julkaistaan Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa (Finlands författningssamlings fördragsserie) pääsääntöisesti suomen ja ruotsin kielellä, ja jos nämä eivät ole sopimuksen todistusvoimaisia kieliä, sopimus julkaistaan lisäksi ainakin yhdellä todistusvoimaisella kielellä, useimmiten englannin kielellä. Käännettäessä kansainvälisen sopimuksen voimaansaattamislakia

tai -asetusta on sopimuksen englanninkielinen nimi varmistettava sopimustekstistä, joka yleensä löytyy Suomen säädöskokoelman sopimussarjasta.

sv lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen/avtalet/konventionen om x

en Act Bringing into Force the Provisions of a Legislative Nature in the Agreement/Treaty/Convention on x

**

lakiehdotus

Lisätieto: Lakiehdotus on uuden lain säätämistä tai voimassa olevan lain muuttamista tai kumoamista koskeva ehdotus. Lakiehdotus voi sisältyä (hallituksen) lakiesitykseen, kansanedustajan lakialoitteeseen tai valiokunnan mietintöön. Lakiehdotuksen synonyymina ei pidä käyttää termiä lakiesitys (legislative proposal).

Katso myös: *lakiesitys*

sv lagförslag

en bill

en government bill

Lisätieto: Sana "government" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

Katso myös: *legislative proposal*

**

lakiesitys

Lisätieto: Lakiesitys on hallituksen esitys, joka sisältää yhten tai useamman lakiehdotuksen perusteluineen.

hallituksen lakiesitys

Katso myös: *hallituksen esitys, lakiehdotus*

sv regeringens proposition med förslag till lag

sv proposition

en legislative proposal

Katso myös: *government proposal, bill*

**

lakiluonnos

lakiehdotuksen luonnos

sv utkast till lag

sv lagutkast

sv utkast till lagförslag

en draft act

Lisätieto: Ehdotettava lain nimi kirjoitetaan yleensä pienin alkukirjaimin. Nimi voi vielä muuttua. Usein valmisteluvaiheessa virallisen nimen sijasta käytetään lakien lyhlynimiä.

Esimerkki: fi: luonnos pelastustustoimen järjestämislaiksi
en: draft act on organising rescue services

en draft bill

Lisätieto: käytetään erityisesti silloin, kun puhutaan säädösprosessista yleensä ja kun säädöstä ei tarkemmin nimetä

en draft version of the future act on

Lisätieto: kuvaileva käännös, epämääräisemmän ilmaisun käännökseksi

en draft version of the future bill on

**

lakisääteinen

sv lagstadgad

sv lagfäst

Lisätieto: Käytetään Ruotsissa, ei suositella Suomessa.

en statutory

**

liite

Esimerkki: fi: Lain säännöksiä sovelletaan samoin hankittaessa liitteessä A tarkoitettuja palveluja yhdessä liitteessä B tarkoitettujen palvelujen kanssa.
sv: Bestämmelserna i denna lag tillämpas även på upphandling av tjänster enligt bilaga A tillsammans med tjänster enligt bilaga B.
en: The provisions of this Act apply to the cases in which services referred to in Annex A are purchased together with services referred to in Annex B.

Katso myös: *lisäys*

sv bilaga

Katso myös: *tillägg*

en annex

Katso myös: *appendix*

**

lisäys

Lisätieto: Varsinkin alemmanasteisissa säädöksissä *liitteisiin* voi olla lisättynä lisäyksiä. Vastaava jaottelu (liite – bilaga - annex; *lisäys* – *tillägg* - appendix) tehdään myös EU:n lainsäädännössä ja useissa valtiosopimuksissa.

Esimerkki: fi: Tämän direktiivin liitteen I *lisäys* 2.
sv: Tillägg 2 till bilaga I till detta direktiv.
en: Appendix 2 to Annex I to this Directive.

Katso myös: *liite*

sv tillägg

Katso myös: *bilaga*

en appendix

Katso myös: *annex*

**

luku

sv kapitel

sv kap.

Lisätieto: Säädöstekstissä ruotsin kapitel-sanasta käytetään numeroiden yhteydessä lyhennettä kap.

en chapter

Lisätieto: Aiemmasta ohjeesta poiketen chapter kirjoitetaan nykyisin pienellä alkukirjaimella, kuten pykälän, momentin, kohdan ja alakohdan vastineet.

**

lukuun ottamatta

Esimerkki: fi: Tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös..., lukuun ottamatta 25 §:ää.
sv: Med undantag för 25 § tillämpas bestämmelserna i detta kapitel också på...
en: With the exception of section 25, the provisions of this chapter also apply to...

sv med undantag för

sv med undantag av

en with the exception of

**

luonnollinen henkilö

Huomautus: *oikeussubjekti*, joka on ihminen

Katso myös: *oikeussubjekti*

sv fysisk person

en natural person

**

luvanvarainen

sv som kräver tillstånd

sv tillståndspliktig

sv som är beroende av tillstånd

en subject to a permit

en subject to a licence

en subject to authorisation

en require a permit

Kielioppi: *verbi*

en require a licence

Kielioppi: *verbi*

en require authorisation

Kielioppi: *verbi*

**

mainittu

Lisätieto: Sanojen mainittu ja tarkoitettu käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa mainittu tulisi käyttää ainoastaan silloin kun esim. tietty viranomainen mainitaan nimeltä ao. säännöksessä, johon viitataan, ja sanaa tarkoitettu silloin kun sitä ei mainita täsmällisesti, vaan käytetään esim. ilmaisua luvan myöntävä viranomainen.

Esimerkki: fi: 24 §:ssä mainittu viranomainen
sv: den myndighet som nämns i 24 §
en: the authority specified in section 24

Katso myös: *määritelty, määritetty ja tarkoitettu*

sv nämnd

Katso myös: *bestämd, definierad, fastställd, bestämd, avsedd, som avses*

sv som nämns

sv som anges

en specified

en mentioned

Katso myös: *defined, determined under, specified in, referred to*

**

ministeriön asetus

Lisätieto: Ministeriön asetus on uuden perustuslain voimaantulon yhteydessä käyttöön otettu säädös. Ennen nykyisen perustuslain voimaantuloa ministeriön asetuksia vastasivat *ministeriön päätökset*.

Katso myös: *asetus, valtioneuvoston asetus*

sv x-ministeriets förordning om

Katso myös: *förordning, statsrådets förordning, förordning av statsrådet*

sv förordning av x-ministeriet

en decree of the Ministry of X on

Lisätieto: Ministeriön asetuksen nimikkeessä sanat Decree ja Ministry of X kirjoitetaan isoilla alkukirjaimilla, samoin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ...this Decree of the Ministry of X.

Katso myös: *decree, government decree*

**

ministeriön päätös

Katso myös: *ministeriön asetus*

sv x-ministeriets beslut om

Katso myös: *ministeriön asetus*

en decision of the Ministry of X on

Lisätieto: Ministeriön päätöksen nimikkeessä sanat Decision ja Ministry of X kirjoitetaan isoilla alkukirjaimilla.

Katso myös: *ministeriön asetus*

**

momentti

sv moment

sv mom.

Lisätieto: Säädöstekstissä ruotsin moment-sanasta käytetään numeroiden yhteydessä lyhennettä mom.

en subsection

Lisätieto: Aiemmasta suosituksesta poiketen säädöksen momentteja ei numeroida englanninkielisessä käännöksessä. Momenttiin viitataan kuitenkin numerolla: chapter 1, section 2, subsection 3, paragraph 4.

**

mukaan

Esimerkki: fi: ...jollei tämän lain mukaan vaadita määräenemmistöä.
sv: ...om inte kvalificerad majoritet krävs enligt denna lag.
en: ...unless qualified majority is required under this Act.

Katso myös: *perusteella*

sv enligt

Katso myös: *med stöd av, utifrån, på grundval av, på basis av, enligt*

sv i enlighet med

sv i överensstämmelse med

sv med stöd av

en under

Katso myös: *perusteella*

en pursuant to

en by virtue of hylättävä

Lisätieto: nojalla = by virtue of

**

mukaisesti

Lisätieto: Sanojen *mukaan* ja mukaisesti käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa mukaisesti tulisi periaatteessa käyttää silloin kun viitataan menettelyyn, ts. siihen miten jokin tapahtuu. Ilmaisuja in accordance with, pursuant to ja under voidaan kaikkia käyttää silloin, kun henkilön on tehtävä jotakin säännösten mukaisesti, tai jotakin tapahtuu säännösten mukaisesti.

Esimerkki: fi: ...palkkamenojen määrä lasketaan 20 §:n mukaisesti.
sv: ...beräknas löneutgifterna i enlighet med 20 §.
en: ...the costs of remuneration are calculated in accordance with section 20.

sv enligt

sv i enlighet med

sv med stöd av

sv i överensstämmelse med

sv på det sätt som föreskrivs/anges i

sv utifrån/på grundval av/på basis av

en in accordance with

en under

en pursuant to

**

muutoksenhaku

Lisätieto: Muutoksenhauulla viitataan toimenpiteeseen, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun. Muutoksenhaku on yläkäsite ja kattaa erilaisia (varsinaisia ja ylimääräisiä) muutoksenhakekeinoja. Ratkaisun oheen liitetään tieto siitä, miten ja mille taholle muutoksenhaku tehdään ja missä ajassa se on tehtävä (ennen ratkaisun tuloa lainvoimaiseksi).

Esimerkki: fi: muutoksenhaku (yläkäsitteenä)
en: request for (a) review

fi: oikaisuvaatimus
- kun muutosta haetaan ratkaisun tehneeltä hallintoviranomaiselta itseltään
en: request for (an) administrative review

fi: valitus
- kun muutosta haetaan esimerkiksi a) hallinto-oikeudelta viranomaisen lainvoimaa vailla olevaa ratkaisuun tai b) korkeammalta tuomioistuimelta alemman tuomioistuimen lainvoimaa vailla olevaa ratkaisuun
en: request for (a) judicial review, appeal

Katso myös: *muutoksenhakuviranomainen*

sv ändringssökande

sv sökande av ändring

sv överklagande

Lisätieto: Överklagande används när man avser sökande av ändring genom besvär.

Katso myös: *besvärsmyndighet*

en request for review

en request for a review

en appeal

Lisätieto: Toisin kuin aiemmin vastinetta appeal voi käyttää vain silloin, kun on kyse valituksesta muutoksenhakekeinona, ei siis silloin kun on kyse muutoksenhausta yläkäsitteenä.

Katso myös: *reviewing authority*

**

muutoksenhakuviranomainen

Esimerkki: fi: Muutoksenhakuviranomainen asevelvollisuutta koskevissa asioissa on kutsunta-asiain keskuslautakunta.
sv: Besvärsmyndighet i ärenden som gäller värnplikt är centralnämnden för uppbådsärenden.
en: The reviewing authority for military service matters is the Central Call-up Appeals Board.

Katso myös: *muutoksenhaku, valitusviranomainen*

sv [besvärsmyndighet](#)

Lisätieto: Besvärsmyndighet används när det i praktiken är fråga om besvär.

Katso myös: *ändringssökande, sökande av ändring; överklagande, besvärsmyndighet*

sv [den myndighet där ändring söktes](#)

Lisätieto: Den myndighet där ändring söktes används när det är fråga om omprövning eller både omprövning och besvär. Använd inte "fullföljdsmyndighet".

en [reviewing authority](#)

Katso myös: *request for review, appellate authority*

**

muuttaa laki

Esimerkki: fi: laki x-lain muuttamisesta (joskus "muutoslaki")
en: Act Amending the Act on X

Katso myös: *lainmuutos*

sv [ändra en lag](#)

Katso myös: *ändring*

sv [revidera en lag](#)

sv [se över en lag](#)

en [amend an act](#)

Katso myös: *amendment*

**

määritelmä

sv [definition](#)

en [definition](#)

**

määritelty

Esimerkki: fi: ...asetuksessa määriteltyä käyttötarkoitusta varten...
sv: ...för ett visst ändamål som bestäms i förordningen...
en: ...for a purpose defined in the Decree...

Katso myös: *mainittu, määritetty, tarkoitettu*

sv [bestämd](#)

Katso myös: *nämnd, fastställd, avsedd, som avses*

sv [definierad](#)

en [defined](#)

Katso myös: *mentioned, specified, set forth, determined under, specified in, referred to*

**

määritetty

Esimerkki: fi: ...2 momentissa säädetyllä tavalla määritetty osuus...
sv: ...den andel som bestämts enligt 2 mom. ...
en: the share determined under subsection 2...

Katso myös: *mainittu , määritelty ja tarkoitettu*

sv fastställd

Katso myös: *nämnd, bestämd, definierad, avsedd, som avses*

sv bestämd

en determined under

Katso myös: *mentioned, specified, set forth, defined, referred to*

en specified in

**

määrätä (1)

antaa määräys (1)

Huomautus: Antaa määräys jostakin.

Esimerkki: fi: Opetushallitus antaa tarvittaessa määräykset siitä, että...
sv: Utbildningsstyrelsen meddelar vid behov föreskrifter om att...
en: The National Board of Education will, where appropriate, issue orders on...

sv meddela föreskrifter

sv utfärda föreskrifter

sv ge bestämmelser

en order

en issue an order

**

määrätä (2)

antaa määräys (2)

Huomautus: Määrätä jossakin.

Esimerkki: fi: Työskentelyn järjestämisestä markkinaoikeudessa määrätään tarkemmin tuomioistuimen työjärjestyksessä...
sv: Närmare bestämmelser om hur arbetet vid marknadsdomstolen ordnas finns i domstolens arbetsordning...
en: Further provisions on the organisation of the work of the Market Court shall be given in the court's rules of procedure...

sv bestämma

sv föreskriva

sv ange

sv fastställa

en provide

en give provisions on

**

määräys (1)

Huomautus: Sitova oikeussääntö, joka on hierarkkisesti alemmantasoinen kuin laki ja asetus.

Lisätieto: Muualla kuin *laissa* tai *asetuksessa* olevat oikeussäännöt ovat määräyksiä. Määräykset ovat sitovia normeja. Lisäksi viranomaiset voivat antaa *ohjeita*, jotka eivät ole sitovia normeja.

sv föreskrift

en regulation

**

määräys (2)

Huomautus: Määräys valtiosopimuksessa.

sv bestämmelse

en provision

**

määräys (3)

Huomautus: Yksittäinen määräys, joka voi sisältyä esim. tuomioistuimen päätökseen.

sv bestämmelse

sv villkor

sv föreläggande

sv förordnande

en order

**

määräys (4)

Huomautus: Määräys yksityisoikeudellisessa sopimuksessa.

sv bestämmelse

sv klausul

en provision

**

määräys (5)

Huomautus: Määräys testamentissa.

sv bestämmelse

sv förordnande

en provision

**

nojalla

perusteella

Lisätieto: Ilmaisuja perusteella ja nojalla käytetään silloin, kun viitataan säädökseen tai säännökseen perustuvaan toimivaltaan tai oikeuteen tehdä jotakin.

Esimerkki: fi: ...9 §:n nojalla annetun kieltotuomion vastaisesti.
sv: ...i strid med en förbudsdom som meddelats med stöd av 9 §.
en: ...in breach of a restraining order issued under section 9.

Katso myös: *mukaan*

sv *enligt*

sv *med stöd av*

Katso myös: *enligt, i enlighet med, i överensstämmelse med*

sv *utifrån*

sv *med hänsyn till*

sv *på grundval av*

sv *på basis av*

sv *i överensstämmelse med*

en *under*

Katso myös: *mukaan*

en *by virtue of*

en *pursuant to*

**

nopeutettu lainsäätämisyjärjestys

Huomautus: Säättämisyjärjestys-termi viittaa lainvalmisteluprosessin eduskuntavaiheeseen (enactment procedure), ei koko lainvalmisteluprosessiin (legislative procedure).

nopeutettu säättämisyjärjestys

nopeutettu järjestys

Esimerkki: fi: lain muuttaminen nopeutetussa järjestyksessä
en: expedited enactment procedure for an act

Katso myös: lainvalmisteluprosessi

en *expedited enactment procedure*

en *expedited procedure for enactment*

en *fast-track enactment procedure* sallittava, yleiskielessä

Katso myös: legislative procedure

**

noudattaa

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: ...työsuhteissa, joissa työnantajan on noudatettava yleissitovaa työehtosopimusta.
sv: ...i de anställningsförhållanden där arbetsgivaren ska följa ett allmänt bindande kollektivavtal.
en: ...in employment relationships in which employers must comply with a universally valid collective agreement.

Esimerkki 2:

fi: ...ministeriö noudattaa soveltuvin osin tässä pykälässä säädettyä menettelyä.

sv: ...ministeriet följer i tillämpliga delar förfarandet i denna paragraf.

en: ...the Ministry shall, where appropriate, follow the procedure laid down in this section.

Esimerkki 3:

fi: Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin *lakia*.

sv: I all offentlig verksamhet ska *lag* noggrant iakttas.

en: In all public activity, the *law* must be strictly observed.

sv följa

sv iakttä

en comply with

en follow

en observe

**

noudattaen

sv med iakttagande av

en in compliance with

**

noudattaminen

Esimerkki: fi: X valvoo tämän lain noudattamista.

sv: X utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag.

en: Compliance with this Act is monitored by X.

sv iakttagande

sv efterlevnad

en compliance with

**

ohjaus ja valvonta

en guidance and supervision

**

ohje

ohjeet

Lisätieto: Ohje ei ole sitova. Esimerkiksi ministeriö voi antaa ohjeita hallinnonalansa viranomaisille vaikuttaakseen näiden toimintaan. EU-teksteissä guidelines on usein käytetty käsite, mutta sitä ei suositella ohjeen vastineeksi.

Katso myös: *suositus*

sv anvisningar

Katso myös: *rekommendation*

en instructions

Katso myös: *recommendation*

**

ohjesääntö

Lisätieto: Sääntelee korkeiden viranomaisten toimintaa, esim. valtioneuvoston ohjesääntö ja oikeuskanslerin ohjesääntö. Tarkoittaa virallisluentoista työjärjestystä.

Katso myös: *johtosääntö, työjärjestys*

sv reglemente

Katso myös: *instruktion, arbetsordning*

en rules of procedure

Katso myös: *johtosääntö, työjärjestys*

en instructions hylättävä

**

oikeushenkilö

Huomautus: *oikeussubjekti*, joka ei ole ihminen

Lisätieto: Käytännössä termejä oikeussubjekti ja oikeushenkilö käytetään usein sellaisissa yhteyksissä, joissa arvioidaan, onko jollakin taholla oikeuskelpoisuus. Tällöin välillä käytetään yläkäsitettä oikeussubjekti, toisinaan taas alakäsitettä oikeushenkilö. Tämä ei ole väärin, sillä jos taho on oikeushenkilö, se on myös oikeussubjekti.

Katso myös: *oikeussubjekti, oikeushenkilöllisyys, oikeuskelpoisuus*

sv juridisk person

en legal person

Lisätieto: Englanninkielistä termiä "legal person" käytetään eri lähteissä epä johdonmukaisesti joko oikeussubjektin tai oikeushenkilön vastineena. Toiset tulkitsevat, että "legal person" viittaa sekä luonnolliseen henkilöön että oikeushenkilöön, kun taas toisten mukaan "legal person" ei ole ihminen. Epäselvissä tapauksissa oikeussubjektin vastineena asiaa on hyvä selvittää, esim. "an individual or other legal entity". Harvemmin käytettyä termiä "artificial person" ei suositella.

en legal entity

**

oikeushenkilöllisyys

oikeushenkilöys

Katso myös: *oikeushenkilö, oikeuskelpoisuus*

sv status som juridisk person

en legal personality

en status as a legal person

**

oikeuskelpoisuus

Huomautus: kelpoisuus toimia oikeussubjektina

Lisätieto: Oikeuskelpoisia ovat *luonnollisten henkilöiden* lisäksi ns. *oikeushenkilöt*. Taho, jolla on oikeuskelpoisuus, voi saada oikeuksia ja sillä voi olla velvollisuuksia. Käytännössä tätä termiä käytetään silloin kun määritellään, onko jokin taho oikeussubjekti eli onko sillä oikeuskelpoisuus.

Katso myös: *oikeustoimikelpoisuus, oikeussubjekti*

sv rättskapacitet

sv rättsförmåga

en legal capacity

Lisätieto: adj. oikeuskelpoinen = having legal capacity

**

oikeusperusta

sv rättslig grund

en legal basis

**

oikeussubjekti

Lisätieto: Oikeussubjektilla tarkoitetaan tahoja, joka voi saada oikeuksia ja jolla voi olla velvollisuuksia. Oikeussubjekteja ovat *luonnolliset henkilöt* eli ihmiset sekä *oikeushenkilöt*, joita ovat erilaiset yritykset, yhteisöt ja julkisoikeudelliset tahot. Käytännössä termejä oikeussubjekti ja oikeushenkilö käytetään usein sellaisissa yhteyksissä, joissa arvioidaan, onko jollakin taholla oikeuskelpoisuus. Tällöin välillä käytetään yläkäsitettä oikeussubjekti, toisinaan taas alakäsitettä oikeushenkilö. Tämä ei ole väärin, sillä jos taho on oikeushenkilö, se on myös oikeussubjekti.

Katso myös: *oikeushenkilö, oikeuskelpoisuus*

sv rättssubjekt

en person holding legal rights and obligations

en person

Lisätieto: Kontekstisidonnainen: oikeustieteellisessä tekstissä

Lisätieto: Oikeussubjekti-termiä käännettäessä voi joissakin tapauksissa harkitusti käyttää oikeushenkilön vastinetta, esim. *legal person*. Englanninkielistä termiä "legal person" käytetään eri lähteissä epä johdonmukaisesti joko oikeussubjektin tai oikeushenkilön vastineena. Toiset tulkitsevat, että "legal person" viittaa sekä luonnolliseen henkilöön että oikeushenkilöön, kun taas toisten mukaan "legal person" ei ole ihminen. Epäselvissä tapauksissa oikeussubjektin vastineena asiaa on hyvä selventää, esim. "an individual or other legal entity".

**

oikeustoimikelpoisuus

Lisätieto: Oikeustoimikelpoisuudella viitataan useimmiten *luonnollisen henkilön* mahdollisuuteen määrätä itse oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ts. tehdä oikeustoimia. Luonnolliset henkilöt ovat oikeustoimikelpoisia elleivät he ole *vajaavaltaisia*, ts. alaikäisiä tai holhottavaksi julistettuja. Oikeushenkilöt ovat oikeustoimikelpoisia, mutta ne toimivat niitä edustavien henkilöiden välityksellä.

Esimerkki: fi: oikeustoimikelpoinen
en: legally competent

fi: vajaavaltainen
en: person without legal capacity
en: person who is legally incompetent

Katso myös: *oikeuskelpoisuus*

sv *rättslig handlingsförmåga*

sv *rättshandlingsförmåga*

en *legal capacity*

Lisätieto: Yleiskielessä käytetään myös vastinetta competence before the law.

**

oikeusvaikutus

Esimerkki: fi: Päätöksen oikeusvaikutukset koskevat yrityksiä, jotka ovat saaneet tukia.
sv: Beslutet har rättsverkningar för företag som har mottagit stöd.
en: The decision produces legal effects for undertakings that have received aid.

sv *rättsverkan*

sv *rättsföljd*

en *legal effect*

**

oikeusvaltio

sv *rättsstaten*

en *rule of law*

en *state governed by the rule of law*

**

olla vireillä

Esimerkki: fi: vireillä olevien asioiden käsittely jatkuu
sv: behandlingen av anhängiga ärenden fortsätter
en: consideration of pending cases will continue.

Katso myös: *panna vireille, saattaa vireille, tulla vireille*

sv *vara anhängig*

Katso myös: *inleda (ett mål/ett ärende/talan), väcka (ett mål/ett ärende), inleda en rättegång, har inletts, har väckts, blir anhängig*

en *be pending*

Katso myös: *institute (a matter), initiate (proceedings), bring (an action) to court, commence, be instituted, be initiated*

**

olla voimassa

Esimerkki: fi: Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeusasiamiehestä säädetään.
sv: I fråga om riksdagens biträdande justitieombudsmän gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om riksdagens justitieombudsman.

en: The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsman.

sv gälla

en apply

**

osa

Lisätieto: Joissakin laajoissa säädöksissä ylin rakenneosaa (ks. esim. maakaari 540/1995).

sv avdelning

en part

**

panna vireille

saattaa vireille

Lisätieto: panna asia / tapaus / oikeudenkäynti vireille, saattaa asia / tapaus / oikeudenkäynti vireille

Esimerkki: Esimerkki 1:

fi: panna asia hakemuksella tai ilmoituksella vireille

sv: inleda / väcka ett ärende genom ansökan eller efter anmälan

en: institute a matter by way of petition or notification

Esimerkki 2:

fi: panna oikeudenkäynti / virallinen prosessi / prosessi vireille

sv: inleda en rättegång / en officiell process / en process

en: initiate proceedings / an official process / a procedure

Esimerkki 3:

fi: panna riita-asia vireille tuomioistuimessa

sv: inleda ett tvistemål vid domstolen

en: bring a civil action to court

Katso myös: olla vireillä, tulla vireille

sv inleda (ett mål/ett ärende/talan)

sv väcka (ett mål / ett ärende)

Katso myös: vara anhängig, har inletts, har väckts, blir anhängig

sv inleda en rättegång

en file (a matter)

en institute (a matter)

Katso myös: be pending, commence, be instituted, be initiated

en initiate (proceedings)

en bring (an action) to court

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä usein myös "launch", esim. "initiate / launch infringement proceedings".

**

perustelut

Huomautus: Hallituksen esityksen vakio-otsikko.

Katso myös: *yleisperustelut, yksityiskohtaiset perustelut*

sv *motivering*

Katso myös: *allmän motivering, detaljmotivering*

en *rationale*

Lisätieto: Käytetään hallituksen esityksen vakio-otsikkona.

Katso myös: *detailed rationale*

en *reasons*

Lisätieto: Käytetään esimerkiksi hallintopäätöksen perusteluista. Vrt. Administrative Procedure Act (434/2003).

**

perustuslaki

Huomautus: Perustuslaki on normihierarkiassa tavallisten lakien yläpuolella oleva säädös, jota voidaan muuttaa vain erityisessä vaikeutetussa säätämisyksityksessä. Perustuslakiin sisältyy mm. ylimpien valtioelinten toimivaltasuhteita ja kansainvälisiä suhteita koskevat säännökset sekä perusoikeussäännökset.

Katso myös: *valtiosääntö*

sv *grundlag*

Katso myös: *författning, konstitution, statsförfattning*

en *constitution*

Katso myös: *valtiosääntö*

en *Constitution*

en *Constitution Act* vanhentunut

Lisätieto: Sana "constitution" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa yleisesti perustuslakiin ja isolla alkukirjaimella tapauksissa, joissa viitataan esimerkiksi Suomen perustuslakiin: "the Constitution of Finland". Vastine "Constitution Act" on historiallinen. Sitä käytetään vain tapauksissa, joissa viitataan Suomen vanhaan perustuslakiin, joka koostui neljästä eri laista.

**

poiketen (siitä, mitä säädetään / määrätään)

Esimerkki: Esimerkki 1:

fi: Säännöllinen työaika saadaan 6 §:ssä säädetystä poiketen järjestää niin, että...

sv: Den ordinarie arbetstiden får med avvikelse från 6 § ordnas så att...

en: By way of derogation from section 6, regular working hours may be arranged so that...

Esimerkki 2:

fi: Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen 18 §:n 1 momenttia sovelletaan...

sv: Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas 18 § 1 mom. ...

en: By derogation from subsection 1 above, section 18, subsection 1 applies...

sv *med avvikelse från (vad som föreskrivs/bestäms)*

sv *trots (bestämmelserna)*

en *by way of derogation from*

en *by derogation from*

**

pykälä

Lisätieto: Pykälässä voi olla yksi tai useampi *momentti*, ja momentissa puolestaan *kohtia* ja *alakohtia*.

sv paragraf

en section

**

pääsääntöisesti

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: Ilmoitus tulee tehdä pääsääntöisesti sähköisesti. Erityisestä syystä ilmoitus voidaan tehdä myös muulla tavalla.
sv: Anmälan ska i regel göras elektroniskt. Av särskilda skäl kan anmälan också göras på något annat sätt.
en: The report shall, as a rule, be made electronically. On special grounds, the report may also be submitted in some other manner.

Esimerkki 2:
fi: Vakuudeksi saadaan pääsääntöisesti hyväksyä vain rahatalletus taikka raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus.
sv: Som säkerhet får i regel endast godkännas depositioner i pengar eller proprieborgen som ställts av en penninginrättning eller försäkringsanstalt.
en: As a general rule, the only acceptable security is a cash deposit or an absolute guarantee from a financial or insurance institution.”.

sv i regel

en as a rule

en as a general rule

**

rajoittamatta

Esimerkki: fi: Poiketen siitä, mitä 4 §:ssä säädetään, mutta rajoittamatta 12 §:n soveltamista, sovelletaan seuraavaa:
en: By way of derogation from the provisions of section 4 but without prejudice to section 12, the following shall apply:

en without prejudice to

**

rajoitus

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: vieraan valtion lain soveltamisen rajoitukset
sv: begränsningar av tillämpningen av en främmande stats lag
en: restrictions on the application of foreign law

Esimerkki 2:
fi: ehdokkaan vaalirahoituksen rajoitukset
sv: begränsningar i fråga om kandidaters valfinansiering
en: limitations on election funding received by a candidate

sv begränsning

sv inskränkning

en restriction

en limitation

Lisätieto: Joissakin konteksteissa myös constraint tai restraint.

**

rangaistussäännökset

sv straffbestämmelser

en penal provisions

**

rikosoikeudellinen virkavastuu

Katso myös: *virkavastuu*

sv straffrättsligt tjänsteansvar

Katso myös: *tjänsteansvar*

en criminal liability for acts in office

Katso myös: *liability for acts in office, liability while in office*

**

rinnastettava

Katso myös: *vastaava*

sv jämförbar

sv jämförbar

Katso myös: *motsvarande*

en comparable

Katso myös: *equivalent*

**

saada lainvoima

Katso myös: *lainvoimainen*

sv vinna laga kraft

Katso myös: *lagakraftvunnen*

en become final

en gain legal force

Lisätieto: Become final on laajasti kansainvälisesti käytetty ilmaisu, jolla tarkoitetaan lopullisuutta siinä mielessä, ettei esimerkiksi kyseiseen ratkaisuun enää voida hakea muutosta. Ilmaisua gain legal force käytetään lähinnä esimerkiksi säädösten ja määräysten voimaantulosta.

Katso myös: *final*

**

saattaa voimaan

Katso myös: *laki x-sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, tulla voimaan*

sv sätta i kraft

Lisätieto: Käytetään kansallisissa voimaansaattamissäädöksissä.

Katso myös: *lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen/avtalet/konventionen om x, träda i kraft*

en bring into force

Katso myös: *Act Bringing into Force the Provisions of a Legislative Nature in the Agreement/Treaty/Convention on x, enter into force*

**

salassapitovelvollisuus

Huomautus: velvollisuus olla paljastamatta tietoa tai käyttämättä sitä hyödyksi

Katso myös: *vaitiolovelvollisuus*

salassapitovelvoite

Huomautus: Termejä salassapitovelvollisuus ja vaitiolovelvollisuus käytetään usein epäjohdonmukaisesti. Salassapitovelvollisuus/-velvoite on yläkäsite, johon kuuluvat asiakirjasalaisuus, vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto.

sv skyldighet att iaktta sekretess

sv sekretess

Katso myös: *tystnadsplikt*

sv tystnadsplikt

Lisätieto: Tystnadsplikt innebär skyldighet att hemlighålla viss kunskap eller vissa handlingar. Sekretess innebär ett påbud att hemlighålla någonting.

en non-disclosure obligation

en obligation of non-disclosure

en obligation not to disclose

en secrecy obligation hylättävä

Lisätieto: Termien salassapito- ja vaitiolovelvollisuus englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitovelvollisuuksiin ja salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa. Termiä non-disclosure obligation käytettiin aiemmin vaitiolovelvollisuuden yhtenä vastineena, mutta nyt aiemmista vastineista obligation to remain silent on termin uusi suositettava ja selkeä vastine.

Katso myös: *obligation to remain silent*

**

seuraamus

Esimerkki: Esimerkkejä:
fi: oikeudellinen seuraamus
sv: rättslig påföljd
en: legal consequence

fi: rikoksen / rikosoikeudellinen seuraamus
sv: straffrättslig påföljd
en: criminal / penal sanction

fi: siviilioikeudellinen seuraamus
sv: civilrättslig påföljd
en: civil sanction

fi: taloudellinen seuraamus
sv: ekonomisk påföljd
en: pecuniary / financial sanction

sv påföljd
en sanction
en legal consequence
en consequence

Lisätieto: Käytetään termiä sanction silloin, kun on kyse rangaistusluonteisesta seuraamuksesta, muissa konteksteissa voidaan käyttää myös (legal) consequence -vastinetta. Rangaistusluonteisesta seuraamuksesta voidaan käyttää myös vastinetta penalty.

**

siirtymäsäännös

Katso myös: *voimaantulo- ja siirtymäsäännökset*

sv övergångsbestämmelse
en transitional provision

**

sopimus

Lisätieto: Sanalle "sopimus" on englannin kielessä useita vastineita, joilla kuitenkin on merkityseroja. Sopimus (avtal/överenskommelse) voi olla "agreement", joka tarkoittaa mitä tahansa sopimusta, mukaan lukien kahdenväliset sopimukset. "Treaty" tarkoittaa kansainvälistä sopimusta (fördrag), eli valtioiden välistä sopimusta. Yleissopimuksen (konvention) englanninkielinen vastine "convention" tarkoittaa aina monenvälistä sopimusta, jonka sopimuspuolten määrää ei ole rajoitettu.

Lisätieto: Voimassa olevaan kirjoitettuun oikeuteen sisältyy kansallisen lainsäädännön lisäksi myös kansainvälisiä sopimuksia, jotka on saatettu asianmukaisesti voimaan. Kun sopimus edellyttää eduskunnan hyväksymistä siitä syystä, että se sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, nämä saatetaan voimaan eduskunnan hyväksymällä lailla. Sopimuksen lopullinen kansallinen voimaantulo edellyttää vielä koko sopimuksen voimaansaattamista, mikä tapahtuu tasavallan presidentin asetuksella, jossa myös säädetään em. lain voimaantulosta. Voimaansaattettujen kansainvälisten sopimusten tekstit julkaistaan Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa (Finlands författningssamlings fördragsserie) pääsääntöisesti

suomen ja ruotsin kielellä, ja jos nämä eivät ole sopimuksen todistusvoimaisia kieliä, sopimus julkaistaan lisäksi ainakin yhdellä todistusvoimaisella kielellä, useimmiten englannin kielellä. Käännettäessä kansainvälisen sopimuksen voimaansaattamislakia tai -asetusta on sopimuksen englanninkielinen nimi varmistettava sopimustekstistä, joka yleensä löytyy Suomen säädöskokoelman sopimussarjasta.

sv avtal
sv kontrakt
sv överenskommelse
sv fördrag
sv traktat
sv konvention
en agreement
en treaty
en convention

**

soveltaa

Esimerkki: fi: Tätä lakia sovelletaan..., jollei muualla laissa toisin säädetä.
sv: Denna lag tillämpas på..., om inte annat föreskrivs (bestäms, anges, sägs) någon annanstans i lag.
en: This Act applies to..., unless otherwise provided elsewhere by law.

sv tillämpa
sv iaktta
en apply

**

soveltamisala

sv tillämpningsområde
sv räckvidd

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä

en scope of application
en scope

Esimerkki: fi: lain tarkoitus ja soveltamisala
en: objectives and scope of the Act

**

soveltamissäännös

sv tillämpningsbestämmelse
en application provision

Lisätieto: Otsikko "soveltamissäännökset" käännetään englanniksi "application provisions".

en provisions on the application of ...

**

soveltuvien osien

Esimerkki: fi: Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on soveltuvien osien voimassa, mitä eduskunnan oikeusasiamiehestä säädetään.
sv: I fråga om riksdagens biträdande justitieombudsman gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om riksdagens justitieombudsman.
en: The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsmen.

sv i tillämpliga delar

en as appropriate

en where appropriate

en where applicable

**

Suomen sädöskokoelma

Lisätieto: Sädöskokoelmassa julkaistaan lait ja asetukset.

SädK

sv Finlands författningssamling

sv FörfS

en Statute Book of Finland

**

Suomen sädöskokoelman sopimussarja

SopS

sv Finlands författningssamlings fördragsserie

sv FördrS

en Treaty Series of the Statute Book of Finland

en Finnish Treaty Series

Lisätieto: Lyhennetty muoto "Finnish Treaty Series" on myös mahdollinen, mutta sen kirjainlyhennettä "FTS" ei suositella käytettäväksi sädöstekstissä.

**

suositus

Katso myös: ohje

sv rekommendation

Katso myös: anvisningar

en recommendation

Katso myös: instructions

**

sädös

Huomautus: Kirjoitettu oikeusnormi. Yleisnimitys *laeille* ja *asetuksille* sekä muille *Suomen säädöskokoelmassa* julkaistuille oikeussäännöille.

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) säädös; (sv) rättsakt; (en) instrument/act.

sv [författning](#)

en [statute](#)

en [enactment](#)

**

säädöspohja

en [legislative basis](#)

**

säännökset ja määräykset

Lisätieto: Vaikka sekä termi säännös että määräys kääntyy usein termillä provision, sanaparissa säännökset ja määräykset ei yleensä pelkästään provisions riitä käännökseksi, vaan on syytä käyttää käännöstä provisions and regulations. Kun termi määräykset viittaa lainsäädäntöä alemmanasteisiin viranomaisten antamiin määräyksiin, käytetään termiä regulations.

Esimerkki: fi: ...tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.
sv: ...ska övervaka att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.
en: ... shall ensure that this Act and the provisions and regulations issued under it are observed.

Katso myös: *säännös, määräys (1)*

sv [bestämmelser och föreskrifter](#)

en [provisions and regulations](#)

**

säännös

Lisätieto: *Lait* ja *asetukset* sisältävät säännöksiä. Säännös voi koostua yhdestä *pykälästä* tai sen osasta. Pykälässä voi olla yksi tai useampi *momentti*, ja momentissa puolestaan *kohtia* ja *alakoh tia*.

Esimerkki: fi: Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.
sv: Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom förordning av statsrådet.
en: Further provisions on the implementation of this Act may be given by government decree.

sv [bestämmelse](#)

sv [föreskrift](#)

en [provision](#)

**

säännöskohtaiset perustelut

Lisätieto: Hallituksen esityksen vakio-otsikko. Aiemmin otsikko oli tavallisesti: *yksityiskohtaiset perustelut*.

Katso myös: *perustelut, yleisperustelut*

sv *specialmotivering*

Katso myös: *motivering, allmän motivering*

en *provision-specific rationale*

Katso myös: *rationale*

**

säätää

Katso myös: *säätää laki*

sv *föreskriva*

Lisätieto: Säätää-verbiä ei tarvitse aina kääntää ruotsiksi, vaan sen sijaan voidaan käyttää muita vaihtoehtoja esim. gälla tai nämna.

Katso myös: *stifta en lag*

sv *ange*

sv *följa av*

sv *säga*

sv *reglera*

en *provide*

Lisätieto: Rakennetta "provide for" käytetään lähinnä silloin, kun säädetään jostakin mahdollisuudesta, esim. muutoksenhakuoikeudesta: "Section 7 provides for appeal against the decisions of the Board."

en *lay down (provisions)*

en *issue (provisions)*

Lisätieto: Säätää-verbin paras käännösvastine ei välttämättä aina ole verbi, vaan sen sijaan voidaan käyttää substantiivirakennetta ("provisions").

Esimerkki: Esimerkkejä:

fi: ...jollei tässä laissa toisin säädetä.

sv: ...om inte något annat föreskrivs/sägs/anges i denna lag.

en: ...unless otherwise provided in this Act.

fi: ...jollei erikseen toisin säädetä.

sv: ...om inte något annat föreskrivs särskilt/separat.

en: ...unless otherwise separately provided.

fi: ...niin kuin tässä laissa säädetään; ...sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

sv: ...enligt (bestämmelserna i) denna lag; ...på det sätt som föreskrivs/sägs/anges i denna lag.

en: ...as provided in this Act.

fi: ...tässä laissa säädetyin edellytyksin.

sv: ...under de förutsättningar som nämns/anges i denna lag.

en: ...subject to the conditions laid down in this Act.

fi: X:stä säädetään tässä laissa (= Tämä laki koskee x:ää.)

sv: Denna lag gäller x.; I denna lag finns bestämmelser om x.

en: This Act *applies* to x.; This Act lays down provisions on x.

fi: x:stä säädetään y:ssä; x:ään sovelletaan y:n säännöksiä

sv: bestämmelser om x finns i y; i y finns det bestämmelser om x; om x föreskrivs (det) i y; på x tillämpas y

en: x is governed by y; x is governed by provisiof of y

Katso myös: *enact an act*

en **govern**

Esimerkki: fi: x:n toiminnasta säädetään y:ssä; x:n toimintaan sovelletaan y:n säännöksiä

sv: på verksamheten vid/hos x tillämpas bestämmelserna i y

en: the operations of x are governed by y; the operations of x are governed by provisions of y

fi: Finanssivalvonnan oikeudesta ja velvollisuudesta luovuttaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:ssä.

sv: Bestämmelser om Finansinspektionens rätt och skyldighet att lämna in information finns i 71 § i lagen om Finansinspektionen.

en: The right and obligation of the Financial Supervisory Authority to disclose information is governed by section 71 of the Act on the Financial Supervisory Authority.

**

säätää laki

Huomautus: Viittaa koko lainsäädäntöprosessiin. Hallitus antaa esityksen lain säätämisestä.

sv **stifta en lag**

en **enact an act**

**

tarkemmat säännökset

sv **närmare bestämmelser**

en **further provisions**

Lisätieto: Säädösotsikko "Tarkemmat säännökset ja määräykset" käännetään englanniksi "Further provisions and regulations".

**

tarkoitettu

Lisätieto: Sanojen tarkoitettu ja mainittu käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa mainittu tulisi käyttää ainoastaan silloin kun esim. tietty viranomainen mainitaan nimeltä ao. säännöksessä, johon viitataan, ja sanaa tarkoitettu silloin kun sitä ei mainita täsmällisesti, vaan käytetään esim. ilmaisua luvan myöntävä viranomainen.

Esimerkki: fi: 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus
sv: den rapport som avses i 1 mom.
en: the notification referred to in subsection 1

Katso myös: *mainittu, määritelty, määritetty*

sv *som avses*

sv *avsedd*

Lisätieto: Ibland passar en konstruktion med ”enligt”.

Katso myös: *nämnd, bestämd, definierad, fastställd*

en *referred to*

Katso myös: *mentioned, specified, set forth, defined, determined under, specified in*

**

tarkoittaa

Esimerkki: fi: Tässä laissa ministeriöllä tarkoitetaan opetusministeriötä.
sv: Med ministeriet avses i denna lag undervisningsministeriet.
en: In this Act, the Ministry means the Ministry of Education.

sv *avse*

en *mean*

**

tarkoitus

Katso myös: *lain tarkoitus*

tavoite

Katso myös: *lain tavoite*

sv *syfte*

sv *mål*

sv *målsättning*

sv *avsikt*

sv *ändamål*

en *purpose*

en *objective*

en *objectives*

**

tasavallan presidentin asetus

Katso myös: *asetus*

sv *förordning av republikens president*

sv *republikens presidents förordning*

en *decree of the president of the republic*

en *presidential decree*

Lisätieto: Asetuksen nimikkeessä sanat *Decree* ja *President of the Republic* kirjoitetaan isoilla alkukirjaimilla, samoin kuin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ... this Decree of the President of the Republic.

**

teettämisuhka

Huomautus: Teettämisuhka asetetaan (impose conditional enforcement of performance / issue notice of enforced performance) määrämällä päävelvoite noudatettavaksi uhalla, että tekemättä jätetty työ tehdään laiminlyöjän kustannuksella. Uhka toteutuu, jos asianosainen ei noudata uhkaan liittyvää vaatimusta.

Katso myös: *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, keskeyttämisuhka*

sv [hot om tvångsutförande](#)

Katso myös: *administrativt tvång, förvaltningstvång, administrativt tvångsmedel, vite, hot om avbrytande*

en [conditional enforcement of performance](#)

en [notice of enforced performance](#)

Katso myös: *administrative enforcement, administrative enforcement measure, administrative coercive measure, conditional fine, conditional enforcement of suspension*

**

tietojenanto-oikeus

oikeus antaa tietoja

oikeus luovuttaa tietoja

Katso myös: *tietojenantovelvollisuus, tietojensaantioikeus*

en [right to disclose information](#)

Katso myös: *obligation to disclose information, right to information*

**

tietojenantovelvollisuus

tiedonantovelvollisuus

Katso myös: *tietojenanto-oikeus, tietojensaantioikeus, vaitiolovelvollisuus*

en [obligation to disclose information](#)

en [disclosure obligation](#)

Katso myös: *right to disclose information, right to information, non-disclosure obligation*

**

tietojensaantioikeus

Katso myös: *tietojenanto-oikeus, tietojenantovelvollisuus*

en [right to information](#)

en [right to obtain information](#)

en [right to access information](#)

Katso myös: *right to disclose information, obligation to disclose information*

**

toimeenpano

Katso myös: *täytäntöönpano*

**

toimenpidekielto

Esimerkki: fi: Milloin tarkoitettu taloudellinen hyöty menetetään toimenpidekieltojen johdosta, ...
sv: Om sådan ekonomisk fördel går förlorad till följd av åtgärdsförbud, ...
en: If the economic benefit is lost as a result of prohibition of measures, ...

sv åtgärdsförbud

sv förbud mot en åtgärd

en prohibition of measures

**

toimivaltainen viranomainen

Katso myös: *viranomainen*

sv behörig myndighet

Katso myös: *myndighet*

en competent authority

Katso myös: *authority*

**

tulla kuulluksi

Esimerkki: fi: Menettelyn osapuolet voivat käyttää oikeuttaan tulla kuulluksi.
sv: Alla parterna i förfarandet kan utöva sin rätt att bli hörda.
en: The parties to the proceedings may exercise their right to be heard.

sv bli hörd

en be heard

Lisätieto: Myös "state one's case" tapauksissa, joissa henkilö on asianosaisena oikeusjutussa.

**

tulla vireille

Esimerkki: fi: hallintoasia tulee vireille, kun asian vireille panemiseksi tarkoitettu asiakirja on saapunut toimivaltaiseen viranomaiseen
sv: ett förvaltningsärende har inletts när den handling som avser detta har kommit in till en behörig myndighet
en: an administrative matter becomes pending when the document signifying the filing of the matter arrives at the competent authority

fi: riita-asia tulee vireille yleisessä tuomioistuimessa, kun ...

sv: ett tvistemål inleds vid en allmän domstol när...

en: proceedings in a civil matter commence in a general court when ...

fi: valmistelu alkaa, kun asia tulee vireille

sv: förberedelsen inleds när målet har väckts

en: preparation begins, when the case has been instituted

fi: ... ei hallintopakkoasia lainkaan tule vireille
sv: ... ska förvaltningsstvångsförfarande inte inledas
en: ... administrative enforcement proceedings will not be initiated

Katso myös: *olla vireillä, panna vireille*

sv *har inletts*

Katso myös: *vara anhängig, inleda (ett mål/ett ärende/talan), väcka (ett mål / ett ärende), inleda en rättegång*

sv *har väckts*

sv *blir anhängig*

en *become pending*

en *commence*

Katso myös: *be pending, file (a matter), institute (a matter), initiate (proceedings), bring (an action) to court*

en *be instituted*

en *be initiated*

**

tulla voimaan

Esimerkki: fi: Tämä laki tulee voimaan 8 päivänä helmikuuta 2008.
sv: Denna lag träder i kraft den 8 februari 2008.
en: This Act enters into force on 8 February 2008.

Katso myös: *saattaa voimaan*

sv *träda i kraft*

Katso myös: *sätta i kraft*

en *enter into force*

Lisätieto: Englannin kielessä "enter into force", "come into force", "take effect" ja "become effective" ovat yhtä hyväksyttäviä. Tässä sanastossa on päädytty suosittelemaan verbiä "enter into force" yhtenäisyyden vuoksi, koska suomalaisissa lakiteksteissä esiintyy myös substantiivi *voimaantulo*, jonka vakiintunut vastine on "entry into force".

Katso myös: *bring into force*

**

työjärjestys

Katso myös: *johtosääntö, ohjesääntö*

sv *arbetsordning*

Katso myös: *instruktion, reglemente*

en *rules of procedure*

Katso myös: *johtosääntö, työjärjestys*

**

täydentävät säännökset

sv *kompletterande bestämmelser*

en *supplementary provisions*

**

täysi-ikäinen

sv person som har uppnått myndighetsåldern

en adult

en person who has reached the age of majority

**

täysivaltainen

Katso myös: *vajaavaltainen*

sv myndig

Katso myös: *omyndig*

en person with legal capacity

Katso myös: *person without legal capacity*

en person who is legally competent

**

täytäntöönpano

Esimerkki: fi: lainsäädännön täytäntöönpano
en: implementation of legislation

fi: valtiosopimuksen täytäntöönpano
en: implementation of a treaty

fi: velvoitteiden täytäntöönpano
en: enforcement of obligations

fi: saatavan täytäntöönpano
en: enforcement of receivables

Katso myös: *voimaansaattaminen, saattaa voimaan*

sv verkställande

sv verkställighet

sv genomförande

en implementation

Lisätieto: Englannin termi implementation on käyttöalaltaan laajempi termi kuin enforcement. Termiä implementation käytetään esimerkiksi silloin, kun viitataan julkisen hallinnon toimenpiteisiin, joilla lakia sovelletaan ja käytännössä toteutetaan (lain täytäntöönpano). Termiä enforcement käytetään puolestaan esimerkiksi silloin, kun säännösten täytäntöönpanoon veloitetaan käytännön tasolla, esimerkiksi sakolla tai jollakin pakkokeinolla. Suomenkielistä termiä toimeenpano käytetään joskus täytäntöönpanon synonyymina.

en enforcement

Katso myös: *bringing into force, bring into force*

**

uhkasakko

Katso myös: *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, teettämisuhka, keskeyttämisuhka*

sv vite

Katso myös: *administrativt tvång, förvaltningstvång, administrativt tvångsmedel, hot om tvångsutförande, hot om avbrytande*

en conditional fine

Katso myös: *administrative enforcement, administrative enforcement measure, administrative coercive measure, conditional enforcement of performance, conditional enforcement of suspension*

**

vahvistaa laki

Katso myös: *antaa laki ja hyväksyä laki*

sv stadfästa en lag

Katso myös: *utfärda en lag, anta en lag, godkänna ett lagförslag*

en approve a bill

Lisätieto: Presidentti vahvistaa lain. (Esim. the President approves a bill (= signs it and writes the word approved) -> presidential approval).

Katso myös: *adopt an act, pass a bill*

en confirm hylättävä

**

vaitiолоvelvollisuus

Huomautus: lakiin perustuva kielto ilmaista salassa pidettävä tieto sivulliselle esimerkiksi kertomalla tai puhumalla siitä

vaitiолоvelvoite

Katso myös: *salassapitovelvollisuus*

sv tystnadsplikt

Katso myös: *skyldighet att iaktta sekretess, sekretessplikt*

en obligation to remain silent

Katso myös: *non-disclosure obligation*

en non-disclosure obligation hylättävä

Lisätieto: Termien salassapito- ja vaitiолоvelvollisuus englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitovelvollisuuksiin ja salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa. Termiä non-disclosure obligation käytettiin aiemmin vaitiолоvelvollisuuden yhtenä vastineena, mutta nyt aiemmista vastineista obligation to remain silent on termin uusi suositettava ja selkeä vastine.

**

vajaavaltainen

Huomautus: Alaikäinen tai sellainen täysi-ikäinen henkilö, jonka tuomioistuin on henkilön fyysisen tai psyykkisen terveydentilan vuoksi todennut kykenemättömäksi huolehtimaan itsestään tai omaisuudestaan.

Katso myös: *alaikäinen, täysi-ikäinen, täysivaltainen*

sv omyndig

Katso myös: *minderårig, person som har uppnått myndighetsåldern, myndig*

en person without legal capacity

Katso myös: *minor, underage person, person who is underage, adult, person who has reached the age of majority, person with legal capacity*

en person who is legally incompetent

**

valitusviranomainen

Esimerkki: fi: Toimenpiderajoitus on voimassa mahdollisesta valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

sv: En åtgärdsbegränsning gäller trots eventuella besvär, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

en: The restriction on action remains in effect irrespective of appeal, unless decided otherwise by the appellate authority.

Katso myös: *muutoksenhaku, muutoksenhakuviranomainen*

sv besvärsmyndighet

Katso myös: *ändringssökande, sökande av ändring, överklagande*

en appellate authority

Katso myös: *request for review, reviewing authority*

**

valtioneuvoston asetus

Katso myös: *asetus, ministeriön asetus*

sv statsrådets förordning

Katso myös: *förordning, x-ministeriets förordning om*

sv förordning av statsrådet

en government decree

Lisätieto: Sana government kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

Katso myös: *decree, decree of the ministry of x on*

**

valtioneuvoston periaatepäätös

sv principbeslut av statsrådet

sv statsrådets principbeslut

en government resolution

Lisätieto: EU-oikeudessa: (fi) päätöslauselma; (sv) resolution; (en) Resolution.
Yleisanassa government resolution sana "government" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, jolloin se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä. Asiakirjan nimessä käytetään isoja alkukirjaimia Government Resolution.

**

valtiosääntö

Huomautus: Suppeassa merkityksessä käsitettä valtiosääntö voidaan käyttää perustuslain synonyyminä. Laajemmassa merkityksessä valtiosäännöllä kuitenkin tarkoitetaan säädöksiä, jotka sääntelevät ylimpien valtioelinten toimivaltasuhteita, valintaa ja päätöksentekomenettelyä sekä kansalaisten yleisiä oikeuksia ja velvollisuuksia. Tällöin valtiosääntöön sisältyy normihierarkkiselta asemaltaan ja säädäntötavaltaan erilaisia säädöksiä, joista ylimpänä hierarkiassa on perustuslaki.

Katso myös: *perustuslaki*

sv konstitution

sv författning

Katso myös: *grundlag*

sv statsförfattning

en constitution

Katso myös: *perustuslaki*

en Constitution

Lisätieto: Sana constitution kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa yleisesti valtiosääntöön ja isolla alkukirjaimella tapauksissa, joissa viitataan esimerkiksi Suomen valtiosääntöön: the Constitution of Finland.

**

vastaava

Katso myös: *rinnastettava*

sv motsvarande

Katso myös: *jämförbar*

en equivalent

Katso myös: *comparable*

**

vastaisesti

Esimerkki: fi: Joka tämän lain vastaisesti tahallaan...
sv: Den som i strid med denna lag uppsåtligen...
en: Any person who intentionally... in violation of this Act...

sv i strid med

sv som strider mot

en in violation of

en in breach of

en contrary to

**

velvoittaa

asettaa velvoitteita

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: ... ja velvoittaa jäsenvaltiot laatimaan vakausohjelmia.
sv: ... och att ålägga medlemsstaterna att upprätta stabilitetsprogram.
en: ... and obliging Member States to draw up stability programmes.
Esimerkki 2:
fi: Tämä laki velvoittaa työnantajaa ja työntekijää siten kuin...
sv: Denna lag är förpliktande för arbetsgivare och arbetstagare som...
en: This Act imposes obligations on employers and employees as...

sv ålägga
sv förelägga
sv förplikta
sv meddela åläggande
en oblige
en impose obligations (on)

Lisätieto: Joskus myös "require".

**

viran puolesta

sv på tjänstens vägnar
en ex officio
en by virtue of office

Lisätieto: Tapauksissa, joissa asian hoitaminen kuuluu viraston tehtäviin sen "omasta aloitteesta" (sv: "på eget initiativ"), voidaan käyttää vastinetta: "of/by its own motion".

**

viranomainen

Katso myös: *toimivaltainen viranomainen*

sv myndighet

Katso myös: *behörig myndighet*

sv myndighetsperson

sv myndighetsrepresentant

en authority

Lisätieto: Kun suomenkielisessä lakitekstissä käytetään pelkästään sanaa "viranomainen" tai "viranomaiset", englannin kielessä käytetään usein monikkomuotoa "authorities" ja lisämäärettä, esim. "health / regional / cultural authorities".

Katso myös: *competent authority*

**

virkamies

sv tjänsteman

en public official

Lisätieto: Vastineita "civil servant" ja "public servant" ei suositella. Niiden merkitys englanninkielisissä maissa vaihtelee kunkin maan hallintojärjestelmän mukaan. Jos virkamiehellä tarkoitetaan nimenomaan valtion virkamiestä, vastine voi olla esimerkiksi public official in central government tai government official. Kuntaan tai hyvinvointialueeseen virkasuhteessa oleva henkilö on "viranhaltija", joka käännetään esimerkiksi vastineella "local government official" tai täsmällisemmin vaihtoehdoilla "municipal official" tai "(wellbeing services) county official".

**

virkavastuu

Huomautus: Virkamiehen oikeudellinen vastuu virkatoimistaan.

Katso myös: rikosoikeudellinen virkavastuu

sv tjänsteansvar

Katso myös: straffrättsligt tjänsteansvar

en liability for acts in office

Katso myös: criminal liability for acts in office

en liability while in office

**

voimaansaattaminen

Esimerkki: fi: valtiosopimuksen voimaansaattaminen
en: bringing into force a treaty

fi: voimaansaattamislaki
en: act bringing into force of a treaty

fi: oikeuden voimaansaattaminen
en: enforcement of a right

fi: EU:n lainsäädännön voimaansaattaminen jäsenvaltioissa
en: implementation of EU legislation in the Member States

fi: määräysten voimaansaattaminen
en: implementation/putting into effect of provisions

fi: neuvoston täytäntöönpanopäätös x-määräysten voimaansaattamisesta
en: Council implementing decision on the putting of effect of the provisions of x

Katso myös: saattaa voimaan, täytäntöönpano

sv sättande i kraft

sv ikraftsättande

en bringing into force

en enforcement

en implementation

en putting into effect

Katso myös: *bring into force, implementation*

**

voimaantulo

Katso myös: *tulla voimaan*

sv ikraftträdande

Katso myös: *träda i kraft*

en entry into force

Katso myös: *enter into force*

**

voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

sv ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

en transitional provisions and entry into force

Lisätieto: Käsitepari voimaantulo- ja siirtymäsäännökset esiintyy yleensä pykälän otsikkona, ja annettu englanninkielinen vastine on suositus otsikon käännökseksi. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset ovat samantyyppisiä kaikissa säädösteksteissä, ja niiden kääntäminen yhdenmukaisella tavalla on suositeltavaa. Alla annetaan muutamia esimerkkejä yleisimmistä voimaantulo- ja siirtymäsäännöksistä.

Esimerkki: Esimerkkejä:

fi: Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa verotuksessa.

sv: Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. Den tillämpas första gången vid beskattningen för år 2007.

en: This Act enters into force on 1 January 2007. It shall be applied for the first time to the taxation for the year 2007.

fi: Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2009 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2009.

sv: Denna lag träder i kraft den 1 februari 2009 och gäller till och med den 31 december 2009.

en: This Act enters into force on 1 February 2009 and will remain in force until 31 December 2009.

fi: Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

sv: Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

en: This Act will enter into force on a date determined by government decree.

fi: Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella.

sv: Om ikraftträdandet av denna lag bestäms särskilt genom förordning av statsrådet.

en: Separate provisions regarding the entry into force of this Act are issued by government decree.

fi: Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen lain voimaantuloa.

sv: Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

en: Measures necessary for the implementation of this Act may be undertaken before the Act's entry into force.

fi: Tätä lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa sattuneisiin tapauksiin.

sv: Denna lag tillämpas även på fall som har inträffat före ikraftträdandet/innan lagen har trätt i kraft.

en: This Act also applies to incidents that have taken place before the Act's entry into force.

fi: Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin rikoksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

sv: På brott som begåtts innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

en: The provisions of law in force at the time of the entry into force of this Act apply to offences committed before the Act's entry into force.

**

yksityiskohtaiset perustelut

Lisätieto: Hallituksen esityksen aiempi vakio-otsikko.

Katso myös: *perustelut*, säännöskohtaiset perustelut, *yleisperustelut*

sv *detaljmotivering*

Katso myös: *motivering*, *specialmotivering*, *allmän motivering*

en *detailed rationale*

Katso myös: *rationale*

**

yleiset säännökset

sv *allmänna bestämmelser*

en *general provisions*

**

yleisperustelut

Huomautus: Hallituksen esityksen aiempi vakio-otsikko.

Katso myös: *perustelut*, *yksityiskohtaiset perustelut*

sv *allmän motivering*

Katso myös: *motivering*, *detaljmotivering*

en *rationale*

Katso myös: *detailed rationale*

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Lakifraaseja suomeksi ja englanniksi

(päivitetty 26.11.2025)

Tämä lakifraasien lista sisältää suomalaisissa säädöksissä esiintyviä lakikielen ilmaisuja ja valtioneuvoston kanslian käännös- ja kielitoimialan suositukset niiden englanninkielisiksi vastineiksi. Fraasit on ryhmitelty tähän siten, että samankaltaiset fraasit (esim. jollei-alkuiset tai soveltaa-verbin sisältävät fraasit) ovat lähekkäin. Fraasit löytyvät aakkosjärjestyksessä sanaston loppupuolella olevasta hakemistosta.

Koska säädösten englanninkielisissä käännöksissä lakifraaseja on usein käännetty monin eri tavoin, tällä listalla ohjataan kääntäjiä valitsemaan suositeltavat vaihtoehdot. Kaikki tästä puuttuvat käännösversiot eivät kuitenkaan välttämättä ole kielellisesti väärin; suositusten avulla halutaan rajata vaihtoehtojen kirjoa ja yhtenäistää säädöskieltä. Valmiit fraasiehdotukset eivät luonnollisesti sovi kaikkiin konteksteihin ja lauserakenteisiin, joten kääntäjien toivotaan käyttävän harkintaa ja sujuvia käännösratkaisuja.

Listaan kerätään myöhemmin lisää lakifraaseja ja suosituksia saatetaan päivittää käyttökokemusten perusteella. Kommentit fraasien englanninkielisiin muotoiluihin, ehdotukset uusiksi fraaseiksi ja kiperät käyttöesimerkit käännettävistä teksteistä ovat tervetulleita.

**

Aiempi sanamuoto kuuluu

en Previous wording:

en Previous form of wording: sallittava

**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään

en By decision of Parliament, the following is enacted:

Lisätieto: Aiemmasta ohjeesta poiketen säädöstekstin alussa oleva johtolause nykyisin käännetään.

**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään

Esimerkki: fi: Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään 15 päivänä heinäkuuta 2005 rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) ja samana päivänä annetun rajavartiolain (578/2005) nojalla:
en: By decision of the Government on presentation by the Ministry of the Interior, the following is enacted under the Act on the Administration of the Border Guard (577/2005) and the Border Guard Act (578/2005):

en By decision of the Government on presentation by the Ministry of the Interior, the following is enacted

**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään

en By decision of the Government, the following is enacted

**

Ministeriön päätöksen mukaisesti säädetään

en By decision of the Ministry of X, the following is enacted

**

lain tarkoitus

en purpose of the Act

**

lain tavoite

lain tavoitteet

en objective of the Act

en objectives of the Act

**

lain soveltamisala

en scope of the Act

**

esityksen pääasiallinen sisältö

en main contents of the proposal

**

muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen

en entry into force and application of the amending statutes

**

ulkomaalaislain 3 §:n 1 kohta

en section 3, paragraph 1 of the Aliens Act

Lisätieto: Oikea merkintätapa silloin kun pykälässä on vain yksi momentti, joka sisältää kohtia.

**

siten kuin x momentissa säädetään

en as provided under subsection x

en as provided in subsection x

en as laid down in subsection x

**

lisätään lakiin siitä lailla xxx/20xx kumotun momentin y tilalle uusi momentti z seuraavasti:

en a new section z in place of section y, which was repealed by Act xxx/20xx, is added to the Act as follows:

en a new section z in place of section y repealed by Act xxx/20xx is added to the Act as follows:

Esimerkki: fi: lisätään lakiin siitä lailla 720/2018 kumotun 58 a §:n tilalle uusi 58 a § ja 72 c § seuraavasti:
en: a new section 58a in place of section 58a repealed by Act 720/2018 and a new section 72c are added to the Act as follows:

**

muutetaan momentti y sellaisena kuin se on laissa xxx/20xx seuraavasti:

en section y, such as it stands in Act xxx/20xx, is amended as follows:

en section y, as amended by Act xxx/20xx, is amended as follows:

Esimerkki: fi: muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 71 b §:n 3 momentti, 72 b, 81 a, 81 c ja 82 §, sellaisina kuin niistä ovat, 71 b §:n 3 momentti sekä 72 b ja 81 c § laissa 216/2023, 81 a § laeissa 216/2023, 389/2023 ja 225/2024 ja 82 § laeissa 216/2023 ja 389/2023, sekä ...
en: section 71b, subsection 3, section 72b, section 81a, section 81c and section 82 of the Aliens Act (301/2004), such as section 71b, subsection 3 and sections 72b and 81c stand in Act 216/2023, section 81a stands in Acts 216/2023, 389/2023 and 225/2024 and section 82 stands in Acts 216/2023 and 389/2023, are amended, and ...

fi: Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 29–32, 40, 42, 44 ja 46 §, sellaisena kuin niistä on 31 § osaksi laissa 142/1999 seuraavasti:
en: By decision of Parliament: sections 29–32, 40, 42, 44 and 46, and of these section 31 as amended in part by Act 142/1999, are amended as follows:

**

jollei muuta johdu

Esimerkki: fi: ...jollei 31 §:stä muuta johdu
sv: ...om inte något annat följer av 31 §
en: ...unless otherwise provided in section 31

en unless otherwise provided

en subject to the provisions of

**

laissa säädetty

en provided by law

en provided in this Act

Lisätieto: jos tarkoitetaan tässä laissa

**

tässä laissa säädetty

en provided in this Act

**

x pykälässä säädetty

en under section x

en provided in section x

en laid down in section x

en specified in section x

Lisätieto: sopii joissakin yhteyksissä

**

tässä pykälässä säädetty

en under this section

en provided in this section

en laid down in this section

Esimerkki: tässä pykälässä säädetty menettely – procedure laid down in this section; tässä pykälässä säädetty tehtävät – duties laid down in this section (tässä lay down toimii paremmin kuin provide-verbi)

**

säädetty

en provided

en laid down

en statutory

Lisätieto: Sopii joissakin yhteyksissä. Statutory on suomeksi tavallisesti lakisääteinen, joskus lain mukaan kuuluva.

**

muualla laissa säädetty x

en x laid down elsewhere by law

Esimerkki: rajavartiolaitoksessa tai muualla laissa rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien – duties laid down for the Border Guard in the Border Guard Act or elsewhere by law

**

x-ministeriön asetuksella tarkemmin säädettävällä tavalla

en as further specified by decree of the Ministry of X

**

säädetyssä järjestyksessä

en in accordance with the procedure laid down

**

x:stä säädetään y:ssä

en provisions on x are laid down in y

Esimerkki: Rahankeräyksestä säädetään rahankeräyslaissa (255/2006). - Provisions on money collection are laid down in the Money Collection Act (255/2006).

en provisions on x are given in y

**

x:stä voidaan säätää (asetuksella)

(asetuksella) voidaan säätää x:stä

- en provisions on x may be issued (by decree)
- en provisions on x may be given (by decree)
- en provisions on x may be laid down (by decree)

**

x:stä säädetään erikseen (y:llä)

- en separate provisions on x are issued (by y)

Esimerkki: Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen (valtioneuvoston asetuksella/laila). –
Separate provisions on the entry into force of this Act are issued (by government
decree/an act).

- en separate provisions on x are laid down (by y)
- en separate provisions on x are given (by y)

**

x:stä säädetään tarkemmin (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella)

- en further provisions on x are laid down by (decree/government decree)
- en further provisions on x are issued by (decree/government decree)
- en further provisions on x are given by (decree/government decree)

**

x:stä voidaan antaa tarkempia säännöksiä (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella)

- en further provisions on x may be issued by (decree/government decree)
- en further provisions on x may be given by (decree/government decree)
- en further provisions on x may be laid down by (decree/government decree)

**

x voi asetuksella tarkemmin säätää

- en x may issue further provisions by decree

**

siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään

- en as further specified by decree

**

tarkempia säännöksiä x:stä annetaan (valtioneuvoston asetuksella)

(valtioneuvoston asetuksella) annetaan tarkempia säännöksiä x:stä

- en further provisions on x are laid down by (government decree)
- en further provisions on x are issued by (government decree)
- en further provisions on x are given by (government decree)

**

jollei muuta säädetä tai Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta

johdu

en subject to the provisions of other applicable statutes or any international treaty binding on Finland

**

jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu

en unless otherwise provided by European Union law or any international treaty binding on Finland

en subject to the provisions of European Union law or any international treaty binding on Finland

**

jollei toisin säädetä taikka ministeri toisin määrää

en unless otherwise provided by law or decided by the Minister

**

jollei muuta säädetä tai vahvistetussa työjärjestyksessä toisin määrätä

en unless otherwise provided by law or the adopted rules of procedure

**

jollei muuta näytetä

en in the absence of evidence to the contrary

Esimerkki: Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. – In the absence of evidence to the contrary, parties are considered to have been notified of decisions seven days after the letter was sent.

en unless otherwise shown

Esimerkki: Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. – Unless otherwise shown, the addressee is considered to have been notified of the matter in seven days from the date the letter was sent.

**

jollei toisin säädetä

jollei muuta säädetä

en unless otherwise provided

en unless otherwise laid down

en subject to other provisions

en subject to the provisions of other statutes

Lisätieto: jos viittaa muuhun säädökseen

**

jollei x:stä muuta säädetä

en unless otherwise provided on x

en subject to other provisions on x

**

jollei x:stä muuta johdu

en subject to the provisions of x

Esimerkki: ...sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään, jollei tästä pykälästä muuta johdu. –
Subject to the provisions of this section, the provisions of this Act apply to...

en unless x provisions require otherwise

Esimerkki: jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu – unless non-disclosure provisions require otherwise

en unless otherwise required by x provisions

**

jollei erikseen toisin säädetä

jollei erikseen muuta säädetä

en unless otherwise separately provided

en unless otherwise separately laid down in

Lisätieto: jos kerrotaan missä säädetään

en unless otherwise separately issued in

Lisätieto: jos kerrotaan missä säädetään

**

jollei laissa erikseen toisin säädetä

jollei erikseen laissa muuta säädetä

en unless otherwise separately provided by law

en unless otherwise separately provided by statute

**

jollei x toisin määrää

en unless otherwise ordered by x

Esimerkki: jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää – unless otherwise ordered by the reviewing authority

**

jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä

en unless otherwise provided in this or any other act

en unless otherwise provided in this or another act

**

jollei muussa laissa toisin säädetä

en unless otherwise provided in any other act

en unless otherwise provided in another act

**

jollei muualla laissa toisin säädetä

en unless otherwise provided elsewhere by law

en unless otherwise laid down elsewhere by law

**

jollei muualla toisin säädetä

jollei muualla muuta säädetä

en unless otherwise provided elsewhere

en unless otherwise laid down elsewhere

en subject to other provisions elsewhere

en subject to other statutes elsewhere

Lisätieto: jos viittaa muuhun säädökseen

**

jollei (teosta) muualla laissa säädetä (ankarampaa rangaistusta)

en unless (a more severe punishment for the act) is provided elsewhere by law

Esimerkki: Rangaistus ilmaisukiellon rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. – The punishment for violating the disclosure prohibition is imposed under chapter 38, section 1 or 2 of the Criminal Code, unless a more severe punishment for the act is provided elsewhere by law.

**

jollei jäljempänä toisin säädetä

jollei jäljempänä muuta säädetä

en unless otherwise provided below

**

Tämä laki koskee..., jollei muualla laissa toisin säädetä.

en This Act applies to... unless otherwise provided by law.

**

siten kuin asetuksella tarvittaessa säädetään

en as specified by decree where necessary

en as specified by decree if necessary

**

(valtioneuvoston) asetuksella säädettävä

en specified by (government) decree

**

valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävä

en further specified by government decree

**

sen mukaan kuin siitä laissa erikseen säädetään

en as separately provided by law

**

sen mukaan kuin siitä x-laissa säädetään

en as provided in the x Act

en as provided in the Act on x

en as laid down in the x Act

en as laid down in the Act on x

**

sen lisäksi, mitä tässä laissa muutoin säädetään

en in addition to other provisions of this Act

en in addition to other provisions in this Act

en in addition to the other provisions of this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

en in addition to the other provisions in this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

en in addition to what is otherwise provided in this Act

en besides (the) other provisions of this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

en besides (the) other provisions in this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

en besides (the) other provisions laid down in this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

**

sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään

en besides the provisions in any other act

en besides the provisions in another act

en in addition to what is provided in any other act

en in addition to what is provided in another act

en in addition to what is laid down in any other act

en in addition to what is laid down in another act

**

sen lisäksi, mitä (x:stä) muualla laissa säädetään

- en besides other legal provisions elsewhere (on x)
- en in addition to the provisions (on x) elsewhere in the law
- en in addition to what is provided (on x) elsewhere by law
- en in addition to what is laid down (on x) elsewhere by law

**

sen lisäksi, mitä x:ssä säädetään

- en in addition to the provisions laid down in x
- en in addition to the provisions of x

Lisätieto: Suomenkielisessä fraasissa säätää-verbi sisältää ajatuksen, että x on laki tai asetus. Englanninkielisessä on mainittava, missä säädetään, koska provisions voi viitata myös määräykseen tai muuhun vastaavaan. Esim. "in addition to the provisions laid down in the Act on X" tai "in addition to the provisions of/in (Council Recommendation xx)".

- en in addition to the provisions in x
- en in addition to what is provided in x
- en besides the provisions of x
- en besides the provisions in x

**

sen lisäksi mitä x:stä jäljempänä säädetään

- en besides the provisions below on x
- en in addition to the provisions below on x

**

sen lisäksi mitä x:stä säädetään tai määrätään

- en besides the provisions on x

Lisätieto: provisions käy sekä säädöksiin että määräyksiin

- en in addition to the provisions on x

Lisätieto: provisions käy sekä säädöksiin että määräyksiin

**

x:stä on voimassa, mitä y:ssä säädetään

- en provisions of x apply to y

Esimerkki: Poliisin henkilöstöön kuuluvan virkamiehen vaitiolovelvollisuudesta on voimassa, mitä valtion virkamieslain (750/94) 17 §:ssä säädetään. – The provisions of section 17 of the Act on Public Officials in Central Government (750/1994) apply to the non-disclosure obligation on members of the police personnel.

**

x:stä on (soveltuvien osin) voimassa, mitä y:stä säädetään

- en provisions on x apply(, as appropriate,) to y

Esimerkki: Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeusasiamiehestä säädetään. – The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsman.

**

(y:ssä) on muutoin noudatettava, mitä x:ssä säädetään

en in all other respects, the provisions of x shall be observed in y

Lisätieto: Tätä voi käyttää kontekstista riippuen.

en in all other respects, the provisions of x shall be complied with in y

Lisätieto: Tätä voi käyttää kontekstista riippuen.

**

tämän asetuksen noudattamisen valvonnasta säädetään x:ssä

en supervision of compliance with this Decree is provided under x

en provisions on (the) supervision of compliance with this Decree are laid down in x

**

on noudatettava, mitä x:ssä säädetään

noudatetaan, mitä x:ssä säädetään

Lisätieto: Molemmat merkitsevät pakkoa, joten englanniksi molempiin shall.

en provisions of x shall be observed

en provisions of x shall be complied with

**

on noudatettava, mitä x:ssä tai muualla laissa säädetään

en provisions of x or any other act shall be observed

en provisions of x or any other act shall be complied with

en provisions of x or another act shall be observed

en provisions of x or another act shall be complied with

**

x:n säännöksiä (y:stä) sovelletaan (z:aan)

mitä x:ssä säädetään (y:stä), sovelletaan (z:aan)

en provisions of x (on y) apply to (z)

en provisions of x (concerning y) apply to (z)

Esimerkki: Mitä tässä laissa säädetään kunnan tytäryhteisöstä, sovelletaan myös kunnan määräysvaltaan kuuluvaan säätiöön. - The provisions of this Act concerning local authority subsidiaries also apply to foundations that fall within the sphere of the municipality's control.

**

x:ää sovelletaan y:n sijasta

en instead of y, x applies to

Esimerkki: Viisumisäännöstöä sovelletaan hallintolain sijasta: x:ään; y:hyn... – Instead of the Administrative Procedure Act, the Visa Code applies to the following: x, y...

**

tätä lakia sovellettaessa

en in applying this Act

en in the application of this Act

**

tätä lakia sovellettaessa x:ksi katsotaan y

en in applying this Act, y is considered x

Esimerkki: Tätä lakia sovellettaessa perheenjäseneksi katsotaan Suomessa asuvan henkilön aviopuoliso. – In applying this Act, the spouse of a person residing in Finland is considered a family member.

**

siten kuin EU:n x-asetuksessa ja sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetään

en as laid down in the EU X Regulation and the provisions on its application

Esimerkki: siten kuin EU:n oleskelulupa-asetuksessa ja sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetään – as laid down in the EU Residence Permit Regulation and the provisions on its application

**

x:ään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä

en provisions on criminal liability as a public official apply to x

**

sovelletaan vastaavasti

koskee vastaavasti

en apply correspondingly

Esimerkki: mitä tässä pykälässä säädetään x:stä, sovelletaan vastaavasti y:hyn / mitä tässä pykälässä säädetään Y:stä, koskee vastaavasti y:tä
what is provided in this section on x applies correspondingly to y / what is laid down in this section on x correspondingly applies to y

**

tässä laissa x:llä tarkoitetaan y:tä

en in this Act, x means y

Esimerkki: Tässä laissa ministeriöllä tarkoitetaan opetusministeriötä. – In this Act, the Ministry means the Ministry of Education.

**

rinnastetaan

en is/are considered to have the same status as

Esimerkki: Aviopuolisoihin rinnastetaan jatkuvasti yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sukupuolestaan riippumatta. – Persons living in a

marriage-like relationship in the same household on a permanent basis are considered to have the same status as a married couple regardless of their gender.

en is/are considered to be

Esimerkki: puolisoihin rinnastetaan nainen ja mies, jotka jatkuvasti elävät avioliitonomaisissa olosuhteissa yhteisessä taloudessa – a man and woman who continuously live in conditions similar to marriage in a shared household are considered to be spouses

en is/are equated with

Esimerkki: välimieheen rinnastetaan kotimainen ja ulkomainen välimies, joka hoitaa tehtäviään toisen valtion välimiesmenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti – a domestic and foreign arbitrator who exercises functions under the national law on arbitration of another State is equated with an arbitrator

en is/are equivalent to

Esimerkki: Uhkasakko rinnastetaan tällöin sakkoon. – In this event, a conditional fine is equivalent to a fine.

Esimerkki: rikoksen on tehnyt Suomen kansalainen tai henkilö, joka 6 §:n mukaan rinnastetaan Suomen kansalaiseen – the offence was committed by a Finnish citizen or a person who, under section 6, is equivalent to a Finnish citizen

en is/are comparable to

**

tässä laissa tarkoitetaan

en In this Act, x means

en For the purposes of this Act, x means

**

mainituissa laissa

en in the Act

en in the said Act

Lisätieto: Usein pelkkä määräinen artikkeli tms. riittää, mutta tapauskohtaisesti voi käyttää myös "said".

**

13 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettut

en referred to in section 13(2) and (3)

Lisätieto: Oikea merkintätapa silloin kun pykälässä on vain yksi momentti, joka sisältää kohtia.

**

1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien

en duties referred to in subsection 1, paragraph 5

**

salassapitosäännösten estämättä

en notwithstanding non-disclosure provisions

**

sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään

en notwithstanding non-disclosure provisions

en notwithstanding provisions on non-disclosure

**

erityisestä syystä

Esimerkki: fi: Ministeriö voi erityisestä syystä päättää, että...
sv: Ministeriet kan av särskilda skäl besluta att...
en: On special grounds, the Ministry may decide that..

erityisistä syistä

jos on erityinen syy

en on special grounds

en for special reasons

en for specific reasons

en for a special reason

Lisätieto: Jos on tietty yksi syy.

en for a specific reason

Lisätieto: Jos on tietty yksi syy.

en where there is a special reason

en where there is a specific reason

en if there is a special reason

en if there is a specific reason

**

pätevästä syystä

en for a legitimate reason

en for legitimate reasons

en where there is a legitimate reason

en if there is a legitimate reason

**

hyväksyttävästä syystä

en with good cause

en for a good reason

**

perustellusta syystä

en on reasonable grounds

en with reasonable cause

en on justifiable grounds

en for justifiable reasons

**

jos on perusteltua syytä

jos on perusteltua aihetta

en where there are reasonable grounds

en if there are reasonable grounds

en where there is reasonable cause

en if there is reasonable cause

Esimerkki: jos on perusteltua epäillä/olettaa - where/if there are reasonable grounds to suspect/believe

jos on perusteltua aihetta epäillä - where/if there is reasonable cause to suspect

**

muusta erityisestä syystä

jos on muu erityinen syy

en for other special reasons

en for other specific reasons

**

tärkeästä syystä

jos on tärkeä syy

en for important reasons

en for an important reason

en on important grounds

en where there is an important reason

**

painavasta syystä

jos on painava syy

en on serious grounds

en where there are serious grounds

en where there are serious reasons

en if there are serious grounds

en if there are serious reasons

**

muusta painavasta syystä

jos on muu painava syy

en where there are other serious grounds

en where there are other serious reasons

en if there are other serious grounds

en if there are other serious reasons

**

erityisen painavasta syystä

erityisen painavista syistä

erittäin painavasta syystä

jos on erityisen painava syy

jos on erittäin painava syy

en on very serious grounds

en where there are very serious grounds

en where there are very serious reasons

en if there are very serious grounds

en if there are very serious reasons

**

poikkeuksellisen painavasta syystä

jos on poikkeuksellisen painava syy

en on exceptionally serious grounds

en where there are exceptionally serious grounds

en if there are exceptionally serious grounds

**

pakottavasta syystä

pakottavan syyn vuoksi

jos on pakottava syy

en for compelling reasons

en on compelling grounds

**

muista pakottavista syistä

en for other compelling reasons

**

kiireellisistä syistä

en for urgent reasons

Lisätieto: Usein myös "in urgent cases".

en on grounds of urgency

**

erityisen kiireellisistä syistä

en for particularly urgent reasons

Lisätieto: Usein myös "in cases of extreme urgency".

**

pakottavista kiireellisistä syistä

en for urgent and compelling reasons

en on urgent and compelling grounds

**

kiireellisesti

kiireellisenä

en urgently

Esimerkki: Lasta koskevat asiat on käsiteltävä kiireellisesti. – Matters concerning a child shall be considered urgently.

en as a matter of urgency

Esimerkki: Tuomioistuimen on käsiteltävä hakemus kiireellisenä. – The court shall deal with the request as a matter of urgency.

en as an urgent matter

Esimerkki: Asia on muutoksenhakutuomioistuimessa käsiteltävä lainkäyttöasiana kiireellisesti. – The appellate court shall consider the matter as an urgent judicial matter.

**

ilman pakottavaa syytä

ellei ole pakottavaa syytä

jos ei ole pakottavaa syytä

en without a compelling reason

en in the absence of a compelling reason

en unless there is a compelling reason

**

sotilaskäskyasiaa presidentille valtioneuvostossa esiteltäessä

en when military command matters are presented to the President in a government session

**

x:n esityksestä

en on the proposal of x

Esimerkki: pääministerin/virkamiehen/poliisin/syyttäjän/ministeriön esityksestä – on the proposal of the Prime Minister / a public official / the police / the prosecutor / the Ministry

Tasavallan presidentti voi omasta aloitteestaan tai sisäministerin esityksestä siirtää sotilaskäskyasian presidentin valtioneuvostossa ratkaistavaksi. – By the initiative of the President of the Republic or on the proposal of the Minister of the Interior, the President may refer military command matters to be decided by the President in a government session.

**

x:n esittelystä

en on presentation by

Esimerkki: Tasavallan presidentti tekee päätökset rajavartiolaitoksen sotilaskäskyasioissa sisäministerin esittelystä valtioneuvoston ulkopuolella.
– The President of the Republic decides military command matters of the Border Guard on presentation by the Minister of the Interior without a government session.

Tällöin presidentti päättää asiasta sisäministerin esittelystä ilman valtioneuvoston ratkaisuehdotusta. – In this case, the President decides the matter on presentation by the Minister of the Interior without a proposal by the Government.

**

valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta

en on the basis of a draft government decision

Esimerkki: Tasavallan presidentti tekee päätöksen asiassa valtioneuvostossa sen ratkaisuehdotuksesta. – The President of the Republic decides the matter in a government session on the basis of a draft government decision.
Tällöin presidentti päättää asiasta sisäministerin esittelystä ilman valtioneuvoston ratkaisuehdotusta. – In this case, the President decides the matter on presentation by the Minister of the Interior without a draft government decision.

**

tasavallan presidentin asetus x-sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Lisätieto: Jos sopimus ei vaadi eduskunnan hyväksymistä – eikä siis lakia – se saatetaan voimaan pelkällä asetuksella.

en Decree of the President of the Republic on the Bringing into Force of the Agreement / Treaty / Convention on... and on the Entry into Force of the Act on the Bringing into Force of the Provisions of a Legislative Nature in the Agreement

**

L:lla 1214/2013 muutettu 13 § tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

en Section 13 as amended by Act 1214/2013 enters into force on a date to be set by government decree.

en Section 13 as amended by Act 1214/2013 enters into force on a date to be specified by government decree.

**

L:lla 751/2014 lisätty 20 a § tulee voimaan 1.1.2015.

en Section 20a as added by Act 751/2014 enters into force on 1 January 2015.

**

2 § on L:lla 168/2020 väliaikaisesti muutetussa muodossaan voimassa 1.4.2020–31.12.2020

en Section 2 as amended temporarily by Act 168/2020 is in force from 1 April to 31 December 2020.

**

1 kohta on kumottu L:lla 30.12.2013/1230

en Paragraph 1 was repealed by Act 1230/2013.

Lisätieto: Ei kirjoiteta päivämäärää vaan annetaan lain numero muodossa 1230/2013.

**

x §:n mukainen y

en y specified in section x

Esimerkki: 23 §:n mukaista rajavartiolaitoksen virkapukua – the uniform of the Border Guard specified in section 23 (tällaisessa kontekstissa specified on parempi kuin under)

**

Suomea sitovan kansainvälisoikeudellisen velvoitteen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nojalla annetun neuvoston päätöksen mukaisesti

en in accordance with an obligation under international law binding on Finland or a Council Decision adopted under the Treaty on European Union

**

x:stä 18 päivänä huhtikuuta 1998 annetun lain (xx/xxxx) xx:§:n x momentin nojalla

en by virtue of section xx, subsection x of the Act on X (xx/xxxx) adopted on 18 April 1998

**

päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla

päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla

en decision is ineligible for review by appeal

Lisätieto: ”by appeal” voidaan myös ilmaista muodossa ”by way of appeal”

en decision is not eligible for review by appeal

Lisätieto: ”by appeal” voidaan myös ilmaista muodossa ”by way of appeal”

en review of a decision may not be requested by appeal

en no judicial review may be requested by way of appeal in respect of a decision

en no review may be requested by way of appeal in respect of the decision

en no appeal may be made against a decision

en no request may be made for a judicial review of a decision

en decision on x is not subject to appeal sallittava

**

päätökseen voi hakea muutosta valittamalla

päätökseen saa hakea muutosta valittamalla

en decision is eligible for review by appeal

Lisätieto: "by appeal" voidaan myös ilmaista muodossa "by way of appeal"

en decision is eligible for judicial review by appeal

en review of the decision may be requested by appeal

en judicial review may be requested by way of appeal in respect of the decision

en decision on x is subject to appeal sallittava

**

päätökseen voi vaatia oikaisua

päätökseen saa vaatia oikaisua

en decision is eligible for an administrative review

en administrative review of the decision may be requested

en administrative review may be requested of the decision

en administrative review may be requested in respect of the decision

en decision on x is subject to administrative review sallittava

**

muutoksenhausta huolimatta

en regardless of any request for a review

**

muutoksenhakua varten säädetty aika on kulunut umpeen

en the time allowed for a request for a review has elapsed

**

päätökseen voidaan hakea muutosta erikseen

en a review of the decision may be requested separately

**

päätökseen haetaan muutosta pääasian yhteydessä

en a request for a review of the decision is made in connection with the principal issue

**

muutosta haetaan erikseen

en a request for a review is made separately

**

muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanoa

en a request for a review does not preclude the enforcement

**

asia tulee vireille muutoksenhaun johdosta

en a matter becomes pending subject to a request for a review

**

päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta siinä ajassa ja samassa järjestyksessä kuin pääasian ratkaisuun haetaan muutosta

en a review of the decision may be requested by the party dissatisfied with it observing the same time limit and the same procedure as for requesting a review of the decision in the principal issue

**

päätökseen saa hakea muutosta noudattaen, mitä muutoksen hakemisesta asianomaisen tuomioistuimen tuomioon säädetään

en a review of the decision may be requested in compliance with the provisions on a request for a review of a judgment of the court in question

**

jos asiassa on haettu muutosta

en if a review has been requested in the matter

**

jollei muutoksenhakua ole erikseen kielletty

en unless it is separately prohibited to request a review

**

mitä muutoksenhaussa on noudatettava

en what procedure is to be followed in the request for a review

**

muutoksenhaun kohteena oleva asia

en matter subject to the request for a review

**

kuitenkin niin, että

en subject to the provision that

en provided that

**

on varattu tilaisuus tulla kuulluksi

en has been given an opportunity to be heard

**

on varattava tilaisuus tulla kuulluksi

en shall be given an opportunity to be heard

**

Päätös x:stä tehdään määräajaksi tai toistaiseksi.

en A decision on x is made for a fixed term or until further notice.

**

suoraan ulosottokelpoinen

Esimerkki: fi: Maksu/korvaus on suoraan ulosottokelpoinen
en: The charge/compensation is directly enforceable.

fi: Takaisinperintäpäätös on suoraan ulosottokelpoinen saatava päätöksen antamisen jälkeen.

en: Public payments are subject to direct enforcement action after a recovery decision has been issued.

en directly enforceable

en subject to direct enforcement

**

sellaisena kuin se on laissa xx/xxxx

Lisätieto: käytetään muutettuihin lainkohtiin viitatessa

en as amended by Act xx/xxxx

Lähteitä ja hyödyllisiä linkkejä

Säädösten kääntäminen englanniksi ja valtiosopimusten suomentaminen (2017)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-379-8>

Valtiosopimusopas <https://um.fi/valtiosopimusopas>

Valtiosopimussanasto <https://www.finlex.fi/data/muut/valtiosopimussanasto.pdf>

Svenskt lagspråk i Finland (Slaf) (2023) <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-051-6>

Finlex www.finlex.fi

Suomen lainsäädäntöprosessin kuvaus <http://lainvalmistelu.finlex.fi/>

Näin lakeja tehdään Suomessa

https://www.eduskunta.fi/FI/NuortenEduskunta/nain_lakeja_tehdaan/Sivut/default.aspx

Lainkirjoittajan opas <http://lainkirjoittaja.finlex.fi/>

EUR-Lex <http://eur-lex.europa.eu/fi/index.htm>

EU-säädöstekstien yhteisen käytännön opas <https://eur-lex.europa.eu/content/techleg/KB0213228FIN.pdf>

Äländsk lagstiftning <http://www.regeringen.ax/lag.pbs>

United Kingdom Legislation <http://www.legislation.gov.uk/>

Australian Government Federal Register of Legislation <https://www.legislation.gov.au/>

Muita ulkomaisia säädöstiedon lähteitä

https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/aineistot/ulkomainen_oikeus/Sivut/default.aspx

Valtioneuvoston termipankki Valter www.valter.fi esim. Valtioneuvostosanasto, Eduskuntasanasto, Svenskt lagspråk i Finland –sanasto, Lainsäädäntösanasto, Tuomioistuinsanasto, Hallintosanasto, Virastot ja laitokset

Black's Law Dictionary. West Publishing Co. Abridged sixth edition, St. Paul, Minn. 1991 (7th reprint 1997).

Dictionary of Law. P.H. Collin. Peter Colling Publishing Ltd. 3rd edition, Teddington (UK) 2000.

HIDÉN Mikael – Ilkka SARAVIITA: Valtiosääntöoikeuden pääpiirteet. Lakimiesliiton Kustannus, Helsinki 1994. 73 (73)

Mozley & Whiteley's Law Dictionary. E.R. Hardy Ivamy. Butterworth & Co (Publishers) Ltd. Tenth edition, London 1988 (Reprinted 1990).

ROSSINI Christine: English as a Legal Language. Kluwer Law International Ltd. 2nd edition, London 1998 (Reprinted 2001).

SARAVIITA Ilkka: Perustuslaki 2000. Lakimiesliiton Kustannus, Helsinki 2000.

Hallintolaki 434/2003. Englanninkielinen käännös (tarkistettu 1/2019):

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2003/434>

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019. Englanninkielinen käännös (tarkistettu 8/2020):

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2019/808>

Oikeudenkäymiskaari 4/1734 <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1734/4>

Suomen perustuslaki 731/1999 <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1999/731>

Termien ja fraasien hakemisto

(asetuksella) voidaan säätää x:stä	59
(valtioneuvoston asetuksella) annetaan tarkempia säännöksiä x:stä	60
(valtioneuvoston) asetuksella säädettävä	63
(y:ssä) on muutoin noudatettava, mitä x:ssä säädetään	66
1 kohta on kumottu L:lla 30.12.2013/1230	74
1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien	68
13 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettut	68
2 § on L:lla 168/2020 väliaikaisesti muutetussa muodossaan voimassa 1.4.2020–31.12.2020	74
Aiempi sanamuoto kuuluu	56
alaikäinen	4
alakohta	4
alemmanasteinen lainsäädäntö	4
alemmanasteinen säädös	4
antaa asetus	5
antaa laki	5
antaa määräys (1)	25
antaa määräys (2)	25
asettaa velvoitteita	51
asetus	5
asia tulee vireille muutoksenhaun johdosta	76
asianosainen	6
edellyttäen, että	6
edunvalvoja	6
Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään	56
ellei ole pakottavaa syytä	72
erinäiset säännökset	6
erittäin painavasta syystä	71
erityisen kiireellisistä syistä	72
erityisen painavasta syystä	71
erityisen painavista syistä	71
erityisestä syystä	69
erityisistä syistä	69

erivapaus (jostakin vaatimuksesta)	7
erivapaus	6
eriävä mielipide	7
esittelijä	7
esityksen pääasiallinen sisältö	57
estämättä	8
hallinnollinen pakkokeino	8
hallintopakko	8
hallituksen esitys	9
hallituksen lakiesitys	18
harkinnanvarainen	9
harkinta	9
harkintavalta	9
huolimatta	10
huoltaja	10
hyväksyttävästä syystä	69
hyväksyä laki	10
hyväksyä lakiehdotus	10
ilman pakottavaa syytä	72
johtosääntö	11
jollei (teosta) muualla laissa säädetä (ankarampaa rangaistusta)	63
jollei erikseen laissa muuta säädetä	62
jollei erikseen muuta säädetä	62
jollei erikseen toisin säädetä	62
jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu	61
jollei jäljempänä muuta säädetä	63
jollei jäljempänä toisin säädetä	63
jollei laissa erikseen toisin säädetä	62
jollei muualla laissa toisin säädetä	63
jollei muualla muuta säädetä	63
jollei muualla toisin säädetä	63
jollei muussa laissa toisin säädetä	62
jollei muuta johdu	58
jollei muuta näytetä	61
jollei muuta säädetä tai Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu	60
jollei muuta säädetä tai vahvistetussa työjärjestyksessä toisin määrätä	61

jollei muuta säädetä	61
jollei muutoksenhakua ole erikseen kielletty	76
jollei toisin säädetä taikka ministeri toisin määrää.....	61
jollei toisin säädetä.....	61
jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.....	62
jollei x toisin määrää.....	62
jollei x:stä muuta johdu.....	62
jollei x:stä muuta säädetä.....	61
jos asiassa on haettu muutosta.....	76
jos ei ole pakottavaa syytä	72
jos on erittäin painava syy	71
jos on erityinen syy.....	69
jos on erityisen painava syy	71
jos on muu erityinen syy.....	70
jos on muu painava syy.....	71
jos on painava syy.....	70
jos on pakottava syy.....	71
jos on perusteltua aihetta	70
jos on perusteltua syytä	70
jos on poikkeuksellisen painava syy	71
jos on tärkeä syy	70
julkinen kuulutus.....	11
julkisoikeudellinen	11
keskeyttämishakua.....	12
kiireellisenä	72
kiireellisesti.....	72
kiireellisistä syistä.....	71
kohta	12
koskee vastaavasti.....	67
kuitenkin niin, että	76
kumoaminen.....	12
kumota	13
kuulutus.....	11
L:lla 1214/2013 muutettu 13 § tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.	73
L:lla 751/2014 lisätty 20 a § tulee voimaan 1.1.2015.	74
laillisuuden valvonta	13

laillisuusvalvonta	13
laiminlyödä	13
laiminlyönti	14
lain soveltamisala	57
lain tarkoitus	57
lain tavoite	57
lain tavoitteet	57
lainmuutos	15
lainsäädännön alaan kuuluva määräys	15
lainsäädäntö	15
lainsäädäntösuunnitelma	15
laintarkastus	16
lainvalmistelu	16
lainvalmisteluprosessi	16
lainvoimainen	16
laissa säädetty	58
laki (1)	16
laki (2)	17
laki x-sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	17
lakiehdotuksen luonnos	18
lakiehdotus	18
lakiesitys	18
lakiluonnos	18
lakisääteinen	19
liite	19
lisätään lakiin siitä lailla xxx/20xx kumotun momentin y tilalle uusi momentti z seuraavasti:	57
lisäys	19
luku	19
lukuun ottamatta	20
luonnollinen henkilö	20
luvanvarainen	20
lyödä laimin	13
mainittu	20
mainitussa laissa	68
ministeriön asetus	21
Ministeriön päätöksen mukaisesti säädetään	57
ministeriön päätös	21

mitä muutoksenhaussa on noudatettava.....	76
mitä x:ssä säädetään (y:stä), sovelletaan (z:aan).....	66
momentti	21
muista pakottavista syistä	71
mukaan	22
mukaisesti	22
muualla laissa säädetty x.....	59
muusta erityisestä syystä.....	70
muusta painavasta syystä.....	70
muutetaan momentti y sellaisena kuin se on laissa xxx/20xx seuraavasti:.....	58
muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanoa.....	76
muutoksenhaku.....	23
muutoksenhakua varten säädetty aika on kulunut umpeen	75
muutoksenhakuviranomainen	23
muutoksenhaun kohteena oleva asia.....	76
muutoksenhausta huolimatta	75
muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen.....	57
muutosta haetaan erikseen.....	75
muuttaa laki.....	24
määritelmä	24
määritelty.....	24
määritetty	24
määrätä (1).....	25
määrätä (2).....	25
määräys (1).....	26
määräys (2).....	26
määräys (3).....	26
määräys (4).....	26
määräys (5).....	26
nojalla	26
nopeutettu järjestys.....	27
nopeutettu lainsäätämisyjärjestys	27
nopeutettu säätämisyjärjestys.....	27
noudatetaan, mitä x:ssä säädetään	66
noudattaa	27
noudattaen	28
noudattaminen	28

ohjaus ja valvonta	28
ohje	28
ohjeet	28
ohjesääntö.....	29
oikeudellinen valvonta yleiskielessä.....	13
oikeus antaa tietoja	44
oikeus luovuttaa tietoja.....	44
oikeushenkilö	29
oikeushenkilöllisyys.....	29
oikeushenkilöys.....	29
oikeuskelpoisuus.....	29
oikeusperusta.....	30
oikeussubjekti.....	30
oikeustoimikelpoisuus	30
oikeusvaikutus.....	31
oikeusvaltio	31
olla vireillä	31
olla voimassa	31
on noudatettava, mitä x:ssä säädetään.....	66
on noudatettava, mitä x:ssä tai muualla laissa säädetään	66
on varattava tilaisuus tulla kuulluksi	77
on varattu tilaisuus tulla kuulluksi	76
osa	32
painavasta syystä.....	70
pakottavan synn vuoksi	71
pakottavasta syystä.....	71
pakottavista kiireellisistä syistä	72
panna vireille	32
perusteella.....	26
perustellusta syystä.....	69
perustelut	32
perustuslaki	33
poiketen (siitä, mitä säädetään / määrätään)	33
poikkeuksellisen painavasta syystä	71
pykälä	34
pätevästä syystä	69
pääsääntöisesti	34

päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.....	74
päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.....	74
päätökseen haetaan muutosta pääasian yhteydessä	75
päätökseen saa hakea muutosta noudattaen, mitä muutoksen hakemisesta asianomaisen tuomioistuimen tuomioon säädetään.....	76
päätökseen saa hakea muutosta valittamalla	75
päätökseen saa vaatia oikaisua	75
päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta siinä ajassa ja samassa järjestyksessä kuin pääasian ratkaisuun haetaan muutosta	76
päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.....	75
päätökseen voi vaatia oikaisua	75
päätökseen voidaan hakea muutosta erikseen	75
Päätös x:stä tehdään määräajaksi tai toistaiseksi.....	77
rajoittamatta	34
rajoitus	34
rangaistussäännökset	35
rikosoikeudellinen virkavastuu	35
rinnastetaan	67
rinnastettava.....	35
saada lainvoima	35
saattaa vireille	32
saattaa voimaan.....	36
salassapitosäännösten estämättä	68
salassapitovelvoite	36
salassapitovelvollisuus.....	36
sellaisena kuin se on laissa xx/xxxx.....	77
sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään	69
sen lisäksi mitä x:stä jäljempänä säädetään	65
sen lisäksi mitä x:stä säädetään tai määrätään.....	65
sen lisäksi, mitä (x:stä) muualla laissa säädetään	64
sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään	64
sen lisäksi, mitä tässä laissa muutoin säädetään.....	64
sen lisäksi, mitä x:ssä säädetään.....	65
sen mukaan kuin siitä laissa erikseen säädetään	64
sen mukaan kuin siitä x-laissa säädetään.....	64
seuraamus	36
siirtymäsäännös	37
sillä edellytyksellä, että.....	6

siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.....	60
siten kuin asetuksella tarvittaessa säädetään.....	63
siten kuin EU:n x-asetuksessa ja sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetään.....	67
siten kuin x momentissa säädetään	57
sopimus.....	37
SopS	39
sotilaskäskyasiaa presidentille valtioneuvostossa esiteltäessä.....	72
sovelletaan vastaavasti	67
soveltaa.....	38
soveltamisala	38
soveltamissäännös.....	38
soveltuvin osin.....	39
Suomea sitovan kansainvälisoikeudellisen veloitteen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nojalla annetun neuvoston päätöksen mukaisesti	74
Suomen säädöskokoelma.....	39
Suomen säädöskokoelman sopimussarja.....	39
suoraan ulosottokelpoinen	77
suositus.....	39
säädetty.....	59
säädettyssä järjestyksessä	59
SäädK	39
säädös	39
säädöspohja.....	40
säännökset ja määräykset	40
säännös.....	40
säännöskohtaiset perustelut	40
säätää laki	42
säätää	41
tarkemmat säännökset.....	42
tarkempia säännöksiä x:stä annetaan (valtioneuvoston asetuksella)	60
tarkoitettu	42
tarkoittaa	43
tarkoitus.....	43
tasavallan presidentin asetus x-sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	73
tasavallan presidentin asetus.....	43
tavoite	43
teettämishuha.....	44

tiedonantovelvollisuus	44
tietojenanto-oikeus	44
tietojenantovelvollisuus	44
tietojensaantioikeus	44
toimeenpano	44
toimenpidekielto	45
toimivaltainen viranomainen	45
tulla kuulluksi	45
tulla vireille	45
tulla voimaan	46
työjärjestys	46
Tämä laki koskee..., jollei muualla laissa toisin säädetä.	63
tämän asetuksen noudattamisen valvonnasta säädetään x:ssä	66
tärkeästä syystä	70
tässä laissa säädetty	58
tässä laissa tarkoitetaan	68
tässä laissa x:llä tarkoitetaan y:tä	67
tässä pykälässä säädetty	59
tätä lakia sovellettaessa x:ksi katsotaan y	67
tätä lakia sovellettaessa	67
täydentävät säännökset	46
täysi-ikäinen	47
täysivaltainen	47
täytäntöönpano	47
uhkasakko	48
ulkomaalaislain 3 §:n 1 kohta	57
vahvistaa laki	48
vaitioloelvoite	48
vaitioloelvollisuus	48
vajaavaltainen	49
valitusviranomainen	49
valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetty	63
valtioneuvoston asetus	49
valtioneuvoston periaatepäätös	49
Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään	56
Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään	56
valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta	73

valtiosääntö	50
vapautus jostakin	7
vastaava	50
vastaisesti	50
velvoittaa	51
viran puolesta	51
viranomainen	51
virkamies	51
virjavastuu	52
voimaansaattaminen	52
voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	53
voimaantulo	53
x §:n mukainen y	74
x pykälässä säädetty	58
x voi asetuksella tarkemmin säätää	60
x:n esittelystä	73
x:n esityksestä	72
x:n säännöksiä (y:stä) sovelletaan (z:aan)	66
x:stä 18 päivänä huhtikuuta 1998 annetun lain (xx/xxxx) xx:§:n x momentin nojalla	74
x:stä on (soveltuvien osien) voimassa, mitä y:stä säädetään	65
x:stä on voimassa, mitä y:ssä säädetään	65
x:stä säädetään erikseen (y:llä)	60
x:stä säädetään tarkemmin (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella)	60
x:stä säädetään y:ssä	59
x:stä voidaan antaa tarkempia säännöksiä (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella)	60
x:stä voidaan säätää (asetuksella)	59
x:ää sovelletaan y:n sijasta	66
x:ään sovelletaan rikosoikeudellista virjavastuuta koskevia säännöksiä	67
x-ministeriön asetuksella tarkemmin säädettävällä tavalla	59
yksityiskohtaiset perustelut	54
yleiset säännökset	54
yleisperustelut	54